Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]

Fratris baptiſte mantuani carmelitę theologi et poetę prȩſtantiſſimi Parthenice Tercia diuaꝝ. Margaritę Agathes Lucię et Apolonię Agonas continens.

∴

❡ Jacobi Montani Spirenſis Ad cādidum lectorem Epigramma

Quiſq; amas caſtā Permeſſi fluminis vndā.
  Huc ades. et magni perlege vatis opus
Nō hic laudatur Paphio Venus iproba cātu
  Falſa nec imbelli ponitur ara ioui
Decolor effrenem non hic colit India Bacchū
  Nec Rhodos alme tuas Phebe ſalutat opes
Non hic peſtiferā promentia ſacra mephitim
  Helleſpontiacus gliſcere lena videt
Nil habet hic laudis veteꝝ vaga turba deoꝝ
  Que mō dat penas ſub Phlegetōte graues
Sed mage virginei decus hic ſublime triūphi
  Nā ſine mellifluis fertur ad aſtra modis
Quatuor eximias preſtanti robore nymphas
  Alleuat hic roſeo compta cruore fides
Nuſq; precipuum linquit mera vena poetā
  Perſonat emerita carmen vbiq; tuba
Zoylus inuideat. Bauius liuore fatiſcat
  Meuius (vt par eſt) pallidus ore fiet
At qui Theſpiadum noſti gaudere choreis
  Hoc opus auricomū candide lector ama

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK 'S GRAVENHAGE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Argumētū Aſcenſianū in diue Margarite Agō

T Diue Margarite agonē cantaturus poeta ab admiratione q̄
dā vtili auſpicat᷑ Admirat᷑ em̄ tātā virtutē puellis ⁊ etate ⁊ ſexu
fragilib⁹ datā vt deos veteres olim religioſiſſime cultos exe-
gerint cui⁹ cām docet ſpūſſci poſt aduentū chriſti in corda cre-
dentiū immiſſiōe. Deinde pollicet᷑ ſe tres virgines. Margari-
tā Agathen ⁊ Luciā deſcribere. quib⁹ tn̄ ⁊ q̄rtā additur⁹ eſt. A
poloniā Incipiens āt docet parētes diue Margarite Anthio-
chie originē traxiſſe ab antiocho illo magno q̄ vrbē cū pri⁹ Reb
lata diceret᷑ a ſe. Antiochiam denoīauit Qui cū puelle recens
nate nutricē diſq̄rerent. nulla eſt (deo id pcurāte) in tota vrbe
inuenta q̄ eſſet officio illi ſatis viſa idonea verū rure accita muli-
er honeſta forma. ⁊ pbatis morib⁹. ⁊ a parētib⁹ ſuis apō q̄s la-
tebat in fide chriſtiana fideliter inſtituta (licet em̄ Anthiochie
Petrus pmā fidē ⁊ fideles primā chriſtiani nōis appellatōem
habuerint tn̄ ſeuiente pſecutōe. fides dūtaxat in agro pmāſit)
Ea q̄ ſedulo. nutritā. vt pmū p etatē potuit chrianis ſacr̄ iitia
uit atq̃ īformauit. vn̄ ad ſacra Iouis a parētib⁹ vocata pridie
cum in cubiculū iret priuſq̄ ſe reclinaret mrē obſeruāte q̄d naz
ageret ſe ſigno crucis ⁊ tacitis pcib⁹ muniuit Deprenſam autē
chriſtianā cū mater neq̄ precib⁹ neq̄ minis auertere valeret. ad
prēm detulit qui furibūdus vtrāq̄ tā nutricē q̄ alūnā in agros
faceſſere coegit Ubi diua v̄go cū nutrice pce ac duriter viuens
pecuſq̄ illi⁹ cuſtodiens adoleuit donec ſeu caſu ſeu (vt poeta aſ
erit) veter̄ deor̄ veneris pcipue ⁊. Mercurij fraude ab olym-
brio pfcō vrb illuc venatū pfcō viſa atq̄ adamata Erat eī egregia for-
ma ac hōre venerabili pdita pcūctat⁹ itaq̄ q̄ nā eēt ⁊ cur ī agro viueret
rn̄dit ab Anthiocho ortā. ⁊ ſacr̄ xpianis iniciatā ⁊ a prē ob id ex
actā Tū ille ⁊ forma ⁊ lepore eius captus in vrbem trahi iuſſit
vt a fide auerſam ſtupraret Uer̄ a ꝯiuge illius pellicē rata pu
dicia ipſius cuſtodita eſt Cū aūt inſaniens prefect⁹ a ꝯſtātia di-
mouere minis nequiret. pollicetur reiecta priore ꝯiuge ſe illam
ductur̄ quā ꝯditōem cū deteſtaret᷑ iuſſit ꝓgis immaniter ceſaz
in carcerē teterrimū detrudi. vbi ab angelis curata. ſ; a Uenere
aut alio demonio in forma draconis abſorpta viua cum ſe ſolito
crucis ſignaculo muniuiſſet per mediam crepantis aluum inco
lumis emerſit. morq̄ a Proteo ſeu alio demonio ne q̄cq̄ illuſa
formoſior q̄ fuerat prefecto ſiſtitur. qui ne fides augeatur capi
talem in illam pronūciauit ſententiam qua accepta precibuſq̄
a deo approbatis triumphanter in celos introducta eſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Baptiſte Mantuani Carmelite Theologi Tercie Parthenices Ad illuſtriſſimā Iſabellā Mantue Marchioniſſam Diue Margarite Agon.

q Uis nouus iſte furor? veteres q̄ turbine tanto
Expellit (res mira) deos. potuitq; puellas
In ſuperos armare: quibus regna oīa. ⁊ ipſum
Auguſtum rome imperium. quo nulla poteſtas
Sub Ioue maior erat. capita incuruare ſolebant
Que vis tanta? Unde hec animis audacia noſtris
Ut mutent impune deos? Si forte gigantes
(Ut perhibent) voluere Iouem detrudere olympo
Res aliena minus. fretos quia robore ⁊ armis:
Grandibus ac membris immanibus. alta deoꝝ
Tecta polo ſperare minor dementia certe
At tener hic ſexus natura imbellis ⁊ vſu
Quā ſperare vnq̄ de religione triumphum
Debuit antiqua: non Palladis egide fultum
Pectus erat tenerum. ſicule nec in ignibus Aetne
Pronus in incudem feriendo armauerat illas
Mulaber. vt ſtarent Iouis ignea fulmina contra
Tanti operis grauitas ⁊ magnificentia cauſam
Arguit ingentem. nec in his mortalibus author
Eſſe poteſt qui molem iſtam vectauerit oris
Se regno expulſis: fuit vlla potentia diuis
Maior: vt inuitos ſolio exturbaret ab alto
Illa potens igitur que condidit omnia virtus
Uiſa diu mortale genus contemnere. ſeu q̄
Id ſcelus exigeret noſtrum. ſeu legibus vllis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Que ignorantur adhuc:ſic ire iubentibus orbem
¶ Poſtq̄ ſera dies ſeclis labentibus etas
Intulit extremos.tacitiſq̄ abſcondita fatis
Tempora diſrupit diuina potentia coelos:
Et pluit in terras ignem atq̄ incendia nullis
Inſpicienda oculis mortalibus.intima tantum
Uis ea corda mouens.homines accendit.⁊ vmbram
Calligantem abigens menti lucem influit almam
Sic afflate auris anime celeſtibus audent
Fortibus ire animis contra mala numina:diſcunt
In terris optare nihil.ſed olympica ſolum
Regna deum ſuperos.ac faſtidire caducum
Corpus.⁊ eternis meditando aſſueſcere rebus
Hec ea que negat ara deos.que ſaxea virtus
Numina contemnit.que tot ſimulachra per orbem
Terrarum ⁊ veteres ſpreto Ioue ſuſtulit aras
Hoc alie plures quarum certamina longis
Texta voluminibus.ſancte docuere puelle
Tres mihi (ſi votis magni regnator olympi
Fauerit.⁊ menti diuinum infuderit imbrem)
Carmen erunt.tu ſancta Syro dominata draconi
Margaris.⁊ teneras Agathe lacerata mamillas
Tuq̄ Syracuſiam decorans Aretuſias vrbem
Lucia.virginitas eadem tribus.vna puellis
Forma recens etas.necdum bene nubile tempus
f Ama eſt aſſyriam pecudum frugumq̄ feracem
Nobilium altricem late regnaſſe per omnes
Finitimas gentes.illic Babilonia quondam
Bellipotens.hominumq̄ parens antiqua Damaſcus:
In boream ſurgens.parthos attingit Araxem

Armenioſq; petit. cilices deſcendit ad agros
Alluiturq; mari quod nominat inſula quondam
Sacra dionee veneri. nilotica regna
Turiferoſq; arabes ⁊ perſica terminat arua
Urbs illic vbi terra cauis eſt humida campis
Reblata. quam magnus ſtrueret dum menia ⁊ altis
Latius ambitam muris extenderet vrbem
Anthiochus dixiſſe ſuo de nomine fertur
Hic dum ſtaret adhuc veterum vana illa deorum
Religio. claris virgo natalibus orta
Margaris ingreſſa eſt prime in cunabula vite
Cum queſita diu totamq; inuenta per vrbem
Nulla foret curante deo. data ruſtica nutrix
Docta deum. crines abluta fidelibus vndis
Et completa ſonum vocalibus organa plectris
Flectere ceperunt. potuitq; infantia fari
Sancta deum ⁊ ſacros ritus ac ſigna puellam
Myſtica ſacrorum diuinaq; nomina nutrix
Clam docuit. falſa ne religione parentes
Implicati. velut intorto qui ſplendet in aſtris
Angue vir. opprimerent conceptam pectore lucem
Lacteus vt tenerum liquor inſtillatus in ora
Corpus alit. ſic innocuas infuſa per aures
Sancta fides animum: duplex alimonia totam
Auget. ⁊ extendit teneros equaliter artus
Dij quibus ingenium ſolers. auiduſq; nocendi
Semper. ⁊ inuidie ſtimulis agitantibus ardens
In primis athlante ſatus. Uenus atq; cupido
Ingemuere. vident atrox ſibi ſurgere bellum
Inſtare inſidias. tempeſtatemq; moueri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Tum venus o germane. Jouis ſate ſanguine magni
Purſea qui armaſti contra phorcynidos ora
Qui centum vigilantem oculis interficis argum
Aſpicis exiguo quantum ſub pectore nobis
Dedecus exurgat. regnis contraria noſtris
Factio qua ſenſum nos fraudum indagine claudat.
Nonne tibi tantam hanc terris excludere peſtem
Eſt animus diuum interpres enitere toto
Ingenio quo tanta potes germane: precatur
Te ſoror. atq; domus, et genus omne deorum
Sic venus: ⁊ contra Maie ſic filius orſus
Quod germana rogas magna illa potentia noſtris
Fortior ingenijs fieri vetat. ante notaui
Que memoras. ⁊ nulla via eſt inuenta nocendi
Sed tu diua ſoror fas hoc tibi: virginis ora
Fac formoſa. oculis infunde cupidinis ignem
Et flammis accende genas. candore tumentem
Pinge ſinum. menſura omnes ſua corrigat artus
Sic dederis graue ⁊ acre malum. mortalibus atrox
Supplicium: nulla eſt homini (tuq; optima teſtis
O germana) lues mulieris imagine maior
Omnipotens (meminiſſe potes) cum bellua factus
Juppiter Europam tergo tulit. ignea quando
In medijs Neptunus aquis incendia ſenſit
Cum rapta Spartana nurus cum lumine captus
Iſte puer vicit qui reſpicit omnia Phebum
Tanta hec femineq; fecerunt omnia forme
Sic ait inuenta riſit dea cypria fraude
Artificeſq; manus teneris doctiſſima formā
Applicuit membris. ſeſe imitata ſuperbum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Finxit opus gaudens. ⁊ eris mea dixit imago
Nobilior coo gnidio magis inclita ſigno
¶ Tempus erat quo ſacra Joui celebranda mouebant
Factorum annales victos cum terra gigantes
Alta tulit verbis leſuram numina famam
Dum cum prole domum parat accerſita reuerti
Serta ligat nutrix. riguo decerpit ab horto
Quicquid olet. ſerpilla. roſas caſiamq; thymumq;
Abrotani menteq; nemus. picturat alumnam
Floribus os nardum ſpirat ſinus halat amomum
Pinnat vtrinq; humeros amaranthus. amarac9 abit
Brachia. ⁊ alba rubro talos tegit inſtita limbo
¶ Mater vt in reducem conuexit lumina natam
Admirata decus leuat. ⁊ premit oribus ora
Oſculaq; ingeminans oculos frontemq; genaſq;
Lambit. ⁊ admorſus in facie nota manſit amoris
Sero vbi ſtellatam fecerunt ſidera noctem
Lata ⁊ in thalamos lecto accubitura parentum
Jamq; initura thorum dextram leuat oraq; primum
Pectora mox. humeros demum cum murmure pio
Ter premit erectos tollens ad ſidera vultus
¶ Contemplata parens exangui expalluit ore
Non aliter q̄ qui ignorans offenderit anguem
Nutricemq; vocans. heu quis nā ritibus iſtis
Sacrilegis natam inſtituit. vidi impia vidi
Signa figurantem dextra. tacitiſq; loquentem
Neſcio quid magicum labris. tu ne iſtius ergo
Cauſa doli perdiſq; genus temeraria noſtrum
¶ Illa. mei dixit ſic me inſtituere parentes
A teneris. ⁊ in hac ego religione adoleui

Hactenus, at genitrix acceptum corde dolorem
Diſſimulans vbi ſole dies noua claruit orto
Ad ſacrum cum prole mouet veſtigia ⁊ alta
Templa ſubit. lucent rapidis altaria flammis
Quas circum mugire boues. clamare miniſtros
Ante Jouis ſimulachra videns. ſcelus Enthea virgo
Horruit: ⁊ ritus eſt execrata nefandos
Ora notans genitrix videt obtenebraſcere frontem
Et pallere genas, ⁊ faſtidire puellam
Poſt epulas igitur vocat in conclauia ſolam
Et ſuadere Jouem ⁊ genus inſpirare deorum
Nititur hec memorans Ego te mea nata vocaui
Ut doceare deos. ignotaqꝫ numina ruri
Rura ſciunt curare greges imponere plauſtra
Bobus ⁊ attrito terram proſcindere aratro
Urbs leges. vrbs docta deos ⁊ ſacra deorum
Imperat agricolis. atqꝫ omnia temperat arua;
¶ Accipe nunc igitur. que te mea nata docebo
Dij fecere orbem. terras. mare. ⁊ aera ⁊ aſtra.
Nos quoqꝫ et omne gen⁹ pecudū gen⁹ oīe aīantum
Ipſi habitant coelos. ipſi labentia torquent
Sidera. ⁊ ex alto nobis mortalib⁹ orbe
Omnia diſpenſant. fruges oriuntur ab ipſis
Naſcimur arbitrio ſuperum morimurqꝫ. nec vlli
Fas ſperare hominum quicqꝫ ſine numine diuum
Juppiter omnipotens cui mane litauimus, ipſe
Eſt deus atqꝫ deum genitor. qui preſidet aſtris
Luna Jouis proles proles Jouis altior illa
Mercurius. venus eſt proles Jouis. ipſe dierum
Sol pater ⁊ mauors illi conterminus orti

Ab Joue. ⁊ artificum pallas dea vertice ſacro
Nata Jouis. Jouis alcides eſt inclyta proles
Et duo Tindaride. quibus inter ſidera tantus
Splendor. ⁊ antiquo veniens ab Agenore Bacchus
Juno Jouis coniunx. ipſa eſt dea maxima. Pluto,
Frater: ⁊ alma ceres ſoror. ⁊ regnator aquarum
Frater. ⁊ hos omnis qui protulit aurea quondam
Secula Saturnus genuit. rerumq; potentes
Fecit. ⁊ ethereis totum genus intulit aſtris
Sunt alij innumeri. quibus vt mortalibus adſint,
Mortales ſua templa locant. ſua ſacra quotannis
Rite ferunt. hi ſunt quos eſt venerata parentum
Religio. poſtq̃ ſoli via facta per aſtra
¶ Hactenus. hos veniens etas venerabitur vſq;
Quo telluris onus circumdabit amphitrite,
Nam diuum immortale genus. vice mobile nulla
¶ Sunt loca ſub terris quib⁹ eſt graue tartara nomen
In quibus ante alios auſi contemnere celum
Perpetuis ardent ceco ſub carcere flammis
Eſt locus Elyſium dicunt. ſub ſidere lune
Vt perhibent: vbi certa pijs ſine fine voluptas
Hec igitur mea nata tue mandata parentis
Conde animo. et diuum genus obſeruare memento
Sic genitrix. aliter virgo per ſuaſa docentem
Riſit ⁊ ore parum moto contemnere viſa eſt
Propterea mater triſtem recitare marito
Virginis euentum pergit: pater ocius enſem
Corripit. ⁊ furijs actus iugulare puellam
Nutricemq; parat. letali inceſſerat igne
Corda viri Alecto. torui fremit. Herculis inſtar,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Cum natos ratus eſſe feras ſua pignora dextra.
Suſtulit hoſtili. coniunx clamore ſuiqꝫ
Corporis obiectu prohibet. tum tota repente
Mota domus vetuere nephas Cum virgine nutrix
Aedibus acta ſuos petijt moribunda penates
Propterea ignotam ruri ſtatuere parenti
Degere ⁊ in campis vitam deducere agreſtem
Ipſa ergo nutricis oues in paſcua ducens
A paſtore hominum chriſto dilecta trahebat
Penſa manu. terraſqꝫ habitans viuebat olympo
Sepe boni quibus eſt hominum cuſtodia diui
Et ſuus ipſe oculis ſe ſubiecere videndos
Et longas traxere moras cum virgine in agris
Virgineus diuos pudor allicit. emula namqꝫ
Virginitas codo. diuis cognata. reſiſtit
Senſibus. ⁊ viuit celeſtem in corpore vitam
Talia perſpiciens curis venus inuida ſanctis
Cum iam nubilibus pubens adoleſceret annis,
Cogitat inſidias. atqꝫ aſpera bella pudori
Ruſtica nutricis fingit iocus ora. ſinumqꝫ
Vbere turgentem grauido leuat. aſpera multo
Sole cutis. duroqꝫ manus calloſa labore
Inſtita laxa caput pannoſo innodat amictu.
Fit pater ⁊ polita blandus feritate cupido
Non qualis cum ſeua prius furor arma mouebat
Paſſibus incedit raris. tranquilla ſereno
Temperies animo. facili indulgentia vultu
Spem facit. ⁊ raſis fulget toga ſerica villis
Tincta tyri ſitorti frons ardua turbine lini
Ipſa piam dulci mentitur imagine matrem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Leta oculos radians. roseos tota ignea vultus
Continuo apparent vides. procul ire per agros
Errantesqꝫ diu per roſida paſcua tandem
Mollia verſato torquentem vellera buxo
Paſcentemqꝫ greges natam inuenere ſub vmbra
¶ Tum venus incuruata genis dedit oſcula ⁊ vlnis
Mollibus incluſe applicuit. greniumqꝫ ſinumqꝫ
Continuo illabi ſibi virgo incendia quedam
Suauia ⁊ vrentes ſentit precordia flammas
Obſceniſqꝫ animum curis ſeu nubibus atris
Aura ſolet cum flante auſtro coit humidus imber
Inuolui blandoqꝫ inuadi ardore medullas
Per ſenſus quaſi per riuos venus acre venenum
Influit in mentem. quod ſi male cauta recepit
Vulnus ait. ſola diuum medicabile dextra
Id metuens afflata deo corda intima virgo
Excutit. ⁊ peſtem prohibet nondum altius hauſtam.
Mens abit ad penas erebi ſine fine manentes
Morte laborantem chriſtum videt. aſpicit ora
Afflictata ſiti ⁊ crudelem horrentia potum
Cogitat incumbens ⁊ ineuitabile fatum
Talibus omne ſolet ſanctorum induſtria curis
Declinare nephas. ſenſuſqꝫ inhibere vagantes
¶ Tum venus. o mea progenies dulciſſima ventris
Sarcina dulce animo pondus. ſuauiſſima cura
Si fortaſſe patris veteris reminiſceris iram
Et dubitas ne durus. adhuc. depone timorem
En tuus. en mitis genitor tibi. lumina tolle
Atqꝫ agnoſce patrem. cur te rubor ante parentes
Occupat. ante tuam tibi que famulantur alumnam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Sic venus. ora procax dudum formoſa cupido
Contemplatus init. pluſq̃ decet oſcula patrem
Ipſe ſuo calet igne puer. repetitqʒ puellam
Ore genas os ore premens complectitur omnem
Inſpiratqʒ faces. ⁊ corripit igne medullas.
Percipit inſidias virgo: mentemqʒ moveri
Inflammari animum. gaudet ſimul ⁊ dolet. egram
Dulcibus his curis ſenſumqʒ inhibere volentem
Aggreditur nutrix. miſſaqʒ ad pectora dextra
Et quid alumna inquit viſa es trepidare parentes
Aude animo. tibi namqʒ iocos ⁊ gaudia portant
Deſpondere tibi iuvenem florente iuventa
Conſpicuum forma inſignem. cui predia centum
Uberibus glebis. ⁊ mille armenta per agros
O felix virgo ante alias. fruitura marito:
Tot fruitura opibus: tua ſic mirabitur ora
Oſcula ſic carpet, ſic amplexabitur aluum
Dulcibus hanc natis implebit: ⁊ vbera lacte
Sic tibi blandus erit. vitamqʒ animumqʒ vocabit
Talia proſequitur memorans quecunqʒ puellas
Oblectare ſolent. ſegmenta. monilia. inaures
Interitura breui fures intuentia ſemper
Blandimenta. leuem bona deluſura iuuentam
His deprenſa dolis trepidat velut agna luporum
Excepta inſidijs. modo mens modo. ſenſus habenas
Abſtinet ⁊ tandem ceu cum de nubibus ardor
Fulguris erumpit. nitidum iubar ignea virtus
Eliciens tenebras tempeſtatemqʒ repreſſit
Confeſtim velut ex alto emergentia ſomno
Lumina circumfert. videt emigraſſe figuras

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Et genua incuruans oculis ad ſidera verſis
O ſancti celorum animi. quibus omnia dixit
Sunt ſubiecta. pie quanto diſcrimine mentes
Hos habitent artus (non eſt opus indice) noſtis
Noſtram igitur ſeruate fidem: ſeruate pudorem
Neu ſinito te animis tantum Iouis arma nocere
Finierat virgo cum ex aere forma repente
Nata ait. hic aderam cum te Venus atq; Cupido
Et Iocus aggreſſi longo tenuere duello
Ut videre operam ſe perdere caſpia contra
Littora pergentes ad phaſidos arua volarunt
Namq; legunt illic vexare potentia mentes
Gramina. et aeriam tondent ex gramine peſtem
Qua percuſſa labant hominum precordia. ſed tu
Nunc experta vides molem ſtimulumq; veneni
Tu vero forti eſto animo. victoria poſcit
Hec celo ſibi grande aliquid. ſed gloria maior
Parua triumphato veniet poſt tempora mundo
Tu fidei factura fidem. domitura tyrannum
Et deus eternum terras habitura per omnes
Celorum viſura domos. vbi rector olympi
Inter mille choros diuum immortalia partit
Premia mortales non admittentia ſenſus
Tu breue felici ſtadium certamine curres
Tecum ero. nec patiar quicq; crudele videri
Neglige terreſtrem vitam. morientia in horas
Membra anime clauſtrū immūdum. ponduſq; moleſtum
Excelſo inuictoq; animo mortalia nauci
Omnia pendente in terris vnde orta relinque
Ad celos celeſtem animum ſine leta reuerti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Sic ait ⁊ tracto diſceſſit in aera vultu
Luna ter occiderat. totienſq̨ reuiſerat orbe
Lucida completo. cum Maia athlantide natum
Inuentura venus Libani de vertice in omnem
Proſpicit Aſſyriam. leuat ad iuga taurica viſum
Armenias verſis legit et Sidonia rura
Luminibus: videt vſq̨ paphum. videt vſq̨ cytheram
Tandem feſſa oculos et faſtidita videndo
Tollitur in ventos et ſe ſuper equora librat.
Dum feſtinat iter Cretam. fuit obuia caſu
Iuno Samo rediens. cum qua thaumantias iris
Diſſidiorum author. Tum diua Ericyna. dearum
Maxima. cui frater. cui vir dominator olympi
Mercurium quero. cui magna negocia mecum
Si quibus in terris viſus. tibi diua moneto
Tunc hera. cretea dum labimur inde ſub altis
Cum Ioue cupreſſis ſpaciantem vidimus Ida
Vertit eo greſſus. et cum genitore repertum
Talibus alloquitur Cillene tempora perdis
Chriſtus hic in toto iam paſſim pullulat orbe
Et quantum caput ille leuat. reſpublica tantum
Noſtra ruit Romam quo pacto amiſimus omnem
Nuper. vt imperium longe Rhodopeia ad arua
Tranſierit nimium nobis meminiſſe neceſſe eſt
Sic venus. interpres diuum non perdimus inquit
Tempora. num cenſes ea tempora perdita quando
Immanem duraq̨ ſatum de ſtirpe Tiphoei
Chriſtophorum ſtraui aut philomena. Pantaleonta
Dorotheam. Theodoram. Agapen. cum millia nuper
Occidi ter dena virum. cum gallica vidit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Parthenices.

Ricciouarrano Treueris tot funera ferro.
Sed quid opus noſtro tibi nunc Cytherea labore.
Poſce operam tibi namq; libens impertiar omnē.
Tunc venus o germane potes meminiſſe puelle
Illius aſſyrie. ⁊ memini Cillenius inquit
Illa ait illa venus. noſtre grauis emula forme
Creuit. ⁊ ad ſedes vacuas aſpirat olympi.
Impia cōtemptrix magni Iouis atq; deorum
Dedecus hoc abolere paro. tu qui potes harpe
Qui potes ingenio. fer opem Noſtra omnia pridē
Arma in eam contrita. nihil proficimus. illa.
Nil alios rata poſſe deos ſine fine ſuperbit
Nos omnes illi indecores. obſcuraq; turba.
Sic venus. ille patris nutu talaria plantis.
Alligat ⁊ Veneri comes it Phoenicia cum iam.
Regna ſubintraſſent Hermes ait o ſoror ibo.
Prefectumq; vrbis venandi ardore mouebo.
Noſti hominem noſti ſexum q̄tum ardet vtrumq;
Tu vigil obſeruato oculis cum retia cernes.
Atq; canes. tranſi in leporem damam ve fugacem:
Et curſu pete rura quibus pecus illa coegit
Cetera ſcis. nec eges alio germanā magiſtro
Sic operas partiti abeunt Cillenius vrbem
Intrat. et in ſerui formam conuerſus Ariſbe.
Rura reuertentis domino inter prandia denſos
Commemorat ſaltus. vidiſſe armenta ferarum;
Ad fluuios potum magnis deſcendere turmis
Ludere propter aquas campo tondere virentes
Cum catulis. predeq; occultum inſpirat amorem
Ire parat. nam forte dies erat ille nefaſtus

Quo leges de more ſilent. dare retia dixit
Sternite equos. adhibete canes: venabula ferte
In virides igitur prefectus Olymbrius agros
Pergit agens celeres turmas hominumqꝫ canumqꝫ
Jam ſaltum prope conſtiterant. cum protinus vmbris.
In ceruum conuerſa venus ſe protulit alto
Vertice cui niueus. niueo ſub pectore venter
Frons ſtellata Canum cuneos equitumqꝫ videres
Tollere clamorem extemplo. totoqꝫ per agros
Dilabi. vt quotiens vaſto Padus effluit eſtu
At fera pernici rapitur per deuia curſu
Trans dumeta volans ferturqꝫ per aera longis
Saltibus. interdum ne deſperare ſequentes
Cogat iners claudo tardat veſtigia paſſu
Et tripedem ſimulat. tum ſpes arrecta virorum
Atqꝫ canum vires duplicat. data lora. moloſſis
Vociferans prefectus ait date lora viamqꝫ
Fluctuat omnis ager curſu. pars terga ſequuntur
Pars leua dextraqꝫ ruunt et inaniter omnis
Mercurio accingunt animos fallente labori
¶ Margaris audito longe per rura tumultu
Stat trepidans: ⁊ proſpiciens mox vimine longo
Sedula cogit oues. properanſqꝫ ad ouilia tendit
Cum gregibus Nec adhuc tectis ſucceſſerat. atrox
Cum prefectus adeſt turma comitatus equeſtri
Vberius gaudens: etenim per anhela repente
Ora canum per acuta virum venabula mittens.
Ceruum annoſum. alta tollentem cornua fronte
Vmbroſo elicitum ſaltu dea callida predam
Fecerat ipſa volans beliali euaſerat aſtu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Preteriens igitur faciem ſub ruſtico amictu
Vidit amicleam: ciliiſq; ardentia nigris
Lumina. neglecteq; decus mirabile forme
Vidit ⁊ exarſit. nec fert incendia virgo
Pectore prorupitur pauido. greſſuq; citato
Ante gregem. fugit ora virum. fugit impia corda.
Ipſe libidinibus totam ſine lege fruendis.
Curā adhibens (mora nulla) domos temerari⁹ intrat
Aſcitamq; iſta compellat voce puellam
Fare genus nomenq;. ſimul cur ruſtica tecta
Iſta colas. quoniam vrbane tibi forma puelle
Illa autem ſic orſa loqui nil territa. dicor
Margaris. antiqua mihi ſunt ab ſtirpe parentes.
Antiochi. patrie fecit qui nomina noſtre
Relligio mihi chriſtus. ad huc dum lactea paſco
Vbera. natales maculas in flumine laui
Et genus ⁊ nomen laudamus Olymbrius inquit
Vt pote que tanta digna indole. cetera contra
Ceſareas leges opus eſt plecti atq; aboleri
At quoniam ſimplex rerumq; ignara iuuentus.
Errores facile in varios prolabitur. vltro
Do veniam (dare namq; meum) niſi numina Rome.
Que gentes ⁊ regna colunt. contemnere pergis
Sic ait ⁊ miſſis ad colla tenerrima vinclis
Cum nutrice ferox iubet ad pretoria duci
At Venus obſcenam prefecti accenderet mentem
Non ſinit. ⁊ voti compos ignem adijcit igni
Nā volitans ab equo in menſas. ſitibundus Iaccho.
Proluitur. flagranſq; graui ſe ingurgitat auro
Tum forte occurrens cōſpecta virgine coniunx
Inter lora genus mox percontata reſoluit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Vincula. ⁊ ingenium petulãs meditata mariti
Hec erit hec inquit pellex mihi vulnerat iſta
Suſpicio exangui muliebria corda pauore
Dat Venus hos ſtimulos. odiumq; immane puelle.
Sic oritur. ſancti cuſtos inimica pudoris
Femina fit cupido luxurioſa marito
Gaudia zelotypi negat impatientia amoris
Et quoniã defenſor abeſt (induſtria diuum.
Tam vigil ⁊ conſulta) pudor ſeruatur ab hoſte
Mens abijt. fera corda viri Venus atq; cupido
Sollicitant. imas bromio inflammante medullas
Ergo ſui incompos thalamis prodire trementem
Imperat. ⁊ tali aggreditur ſermone puellam.
Si placare deos ⁊ ponere ſacra tonanti
Non renuis. tibi preſenti conſorte repulſa
Nubere mens tecumq; nouam producere prolem
Sin tibi vileſcunt ſuperi. dementia perdet
Te tua ſola feres ſquallentem carceris vmbram
Compedibus ſuras ⁊ inerti oppreſſa cathena.
Nec ſatis hec. patiere famem ieiunia. domandum
Hoc tenerum. ⁊. tenerum dicens palpare puellam
Tentat inops mentis. referens veſtigia tactum
Margaris euaſit. ſequitur fando ille. domandum
Acribus id tenerum flagris ac verbere duro
Corpus: ad extremum ferro excercebere ⁊ igni
Sic ait Illa deo iam dudum afflata triformi
Nil iam corda tremit: dirum inuaſura tyrannum
Concipit ingentes animos ac talia fatur
Quid me immunde tuo cupis inceſtare veneno
Vxorem mutare nefas. abducere nuptam
Per ſcelus alterius. nupſi iam paruula Chriſto

Cum laui ſacro amne comam. tum federe nunqꝫ
Immutando illi corpuſqꝫ animumqꝫ dicaui.
Uincla famem. ferrum. atqꝫ ignes deſiſte minari.
Hec ſunt illa. quibus coeli mihi limen emendū eſt
Et quibus ad ſuperos iter eſt. in corpora tantum
Ius tibi. tranquilla irarum inſtrumenta tuarum
Mente feram. nec enim de equalitate mouebor
Hac animi. preſente deo. ſuperiſqꝫ ſecundis
Margaris hec. aſt ille odio furioſus acerbo
Ardet. vt iratus coluber quando ore trilingui
Sibilat. ⁊ caput attollens in prelia ſurgit
Cedit amor furijs. rauco docet ore miniſtros.
Qui celeres nudatam humeros ⁊ pectora ad aluū.
Uſqꝫ premunt grauibus flagris. inuicta reſiſtit
Uerberibus ſublimi animo. iam terga fatiſcunt
Nec liuent ſed cede fluunt innoxia membra
¶ Seuit adhuc crudi nondum ſaciata tyranni
Impietas. vinctam loris ſub inane baratrum
Carceris ire iubet. tenebris vbi ceca profundis
Nox ſilet. hic ieiuna ſedet. fluidumqꝫ cruorem.
Crinibus abſtergit membris animoſa virago
Nil metuens. nec enim denſas conſiderat vmbras.
Sed celeſte iubar. mentemqꝫ in ſidera tollit
Diuorumqꝫ ingreſſa choros ſpaciatur olympo
Tum pater omnipotens ſumma de ſede miniſtrum
Cui nomen paracletus erat, deſcendere mandat.
Qui ferat ethereo radios de lumine ſeptem
Somniferaſqꝫ fuget tēbras. ⁊ vulnera moly.
Tergeat applicito. leſoſqꝫ refrigeret artus
Ille per hydrophorum veniens iam verberat alis
Frigora Saturni. iā ſub Iouis ambulat igne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Marte calens. iam ſolis equos tellure ſub alta
Ire videt. nemeeſqꝫ graui ſudare ſub aſtro
Labitur in venerem: cyllenia tecta ſubintrat
Auguſtoſqꝫ lares triuie que ſidera fratris
Accipiens totos implebat lumine vultus
¶ Jam ſubijt vmbroſum terre chaos igne relicto
Permeat aeream noctem. ſuper equora tranſit
Carpathia. aſſirieqꝫ cauos iam proſpicit agros
Proximus anthiochi muris ſe in menibus altis
Condit. vbi extinctis nox intempeſta ſilebat
Ignibus ⁊ ſurdo voluebat ſidera lapſu
Mox abſtruſa ſolo penetrans vmbracula nigri
Carceris extemplo radijs effulſit apertis
Virgo inter ſilices recubans vt lumina vertit
Ad iubar. aſtantem paracletum agnouit. ⁊ ora
Eſurie confecta leuans: ⁊ neſcia ſomni
Lumina conatur ter ſurgere. ter cadit egrum
Corpus et accedens gutto paracletus eburno
Ambroſie liquidis irrorat odoribus omnem
Et moli aſpergens humentes ſanguine plagas
Oblinit heſterne veſtigia protinus ire
Officio mox functus abijt ſalientia corda
Continuo accipiunt vires. ⁊ in omnia fundunt
Membra. cutem pulſat meliori arteria vento
At venus inſidias meditans vexare puellam
Aggreditur trucibus formis et imagine feda
Grandibus horrentem ſquammis ⁊ tergore durum
Ceruleo phytona ſubit. cui faucibus amplis
Guttur hiat. cui fons flagrantius ardens
Venter iners lateqꝫ fluens boue grandior. indo
Tam inſolitum viſu tam formidabile monſtrum

Scindere humum ſubito terreq; voragine ab alta
Surgere in immenſum cum flamma ⁊ turbine viſum
Preſtrepit. ⁊ lato exanguem petit ore puellam
Ac viuam ſolidamq; vorans deglutit in aluum
Illa ſui compos ſanctas confugit ad artes
Nam crucis elicito phytonica viſcera ſigno
Rupit vt eſtiuas incluſa tonitrua nubes
Diſcutiunt ſonus ad vigiles quos cura tenebat
Carceris aſcendit. totaſq; exterruit edes
Non aliter ꝙ cum magno irritata vaporum
Terra paroxyſmo labat. ⁊ quatit alta domorum
Fundamenta. tremunt motis laquearia tectis
Indignata venus tantum potuiſſe puellam
Inſidias molita nouas. ad prothea doctum
Fingere mendaci ſimulachra inmania vultu
Vertit iter tripolis vidit per littora ſolum
Ire ſenem balenarum. pelagiq; potentem
Carpathij quondam. modo maieſtate carentem
Aequorea. quem ſic animis affatur amaris
Scis proteu (proteus viſa fronte annuit) illa
Scis proteu que ſim mea quanta potentia in omne
Quod celo genus ⁊ terris quod viuit in vndis
Et tamen a pueris (que ſors mea) temporis huius
Ludor. ⁊ impunes abeunt immo impia ſummum
Facta decus laudemq; putant opprobria diuum
Maxime perſonarum opifex ne deſere tanto
In moerore tuam venerem. ſuccurre ruenti
Imperio Iouis ⁊ ſuperum. leuiora gigantum
Bella fuere vides vt nunc inglloria diui
Turba ſumus. templa incipiunt ſordeſcere. ⁊ are
Frigide et exangues. iter ad delubra deorum

Pube lateat viridi. via redditur inuia nato.
Gramine. fer proteu fer opem. miſerere tuorum.
Proteus. o germana iouis ſaturnia proles
Alma venus dixit. grauis eſt iactura deorum.
Et niſi me fallunt priſcorum oracula vatum
Hic nutis iouis imperio. iam ſecula currunt
Altera: ⁊ a coelo in terras noua labitur etas.
Ne tamen a nobis diuum diſerta videri
Cauſa queat. neu me fruſtra imploraueris. adſum.
Tum deq̄ conſilio ſeniorem inducit aperto
Carceris in tenebras ad ſollicitanda puelle
Corda metu. criptam ſubit alta nocte ſilentem
Lumen ⁊ os cyclopis habens: pigmeaq̄ membra
Flammam oculis ſpirans ⁊ naribus. illa figuram
Intuita immanem tanto neq̄ territa mōſtro
Indignata magis. curuo inuolat vngue capillos
Herculeaſq̄ deo vires animumq̄ ferente
Sternit humi. genibuſq̄ vtrum ferientibus. ora
Cote premit. miſſoq̄ implet caua guttura ⁊ orbē
Puluere. mox proteus diuina in virgine numen.
Experiens. verſa diſceſſit in aera forma.
Diua latens q̄q̄ dolet attamen ore ſereno.
Riſit. vt immundā vidit tellure volutum
Protea nudari ſublatis inguina plantis
Summa dies aderat cum factus in ethera liber
Tranſitus innocue per ahenea vulnera menti
Nam metuens ne ſi longas ſeruata fuiſſet
In penas. manifeſta fidem macula ferrent
Latius. ⁊ tali fieret celeberrima pacto
Religio. indixit fatum crudele tyrannus
Et cedi iubet enſe caput. ſua funera virgo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Ut cognouit agens grates ſic oris tonanti
O pater vnde fluit rerum immutabilis ordo
Cui fas eſt quodcunqꝫ libet. cui lege voluntas
Libera. cui preſens quod preterit atqꝫ futurum eſt
Quod tua me pietas tali velit ire triumpho
Ad ſuperos. fieriqꝫ tuis de ciuibus vnam
Tam celebri ingreſſu: non ſum tam grandibus ęquas
Una ſatis grates meritis perſoluere quantum
Tu me poſſe facis refero. mea membra litari
Atqꝫ tibi noſtro fieri de ſanguine ſacrum
Inſtituo. venioqꝫ tuas noua victima ad aras
Accipe virgineos artus eterne ſacerdos
Ac flammis accende tuis: mens ſola ſuperſtes
Ad tua mortali veniat ſine pondere tecta
O mundi preclare opifex dignare precantem
Ante obitum dono hoc animam. bonitatis ab alto
Aequore ab ingenti pelago pietatis in orbem
Aeternis fluat hic ſcatebris curſuqꝫ perenni
Riuus vt ad noſtrum quiſquis confugerit olim
Subſidium votis ſemper foelicibus oret
Atqꝫ meis vacua nunqꝫ prece ſurgat ab aris
Margaris hec. ſonus ethereo deſcendit ab axe
Audita es ſecura veni. te expectat olympus
Gaudia reſponſo. tali concepta furorem
Exciuere pium. cupit ire in fata. ſuumqꝫ
Carnificem ſtricto aſtantem crudeliter enſe
Prouocat. ⁊ poſito iugulum ſupponit amictu
Nil cunctata. graui tum protinus ille lacerto
Colla ſecat. ſanctumqꝫ haurit romphea cruorem
Spiritus e clauſtris fugiens mortalibus inter
Agmina celituum victor migrauit in altum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Tercia

Aethera.et extremo ſedem ſortitus in orbe.
Gaudia cum magnis habet immortalia diuis.

¶Finis Agonis diue Margarite

Argumētū Aſceñanū in diue Agathes Agonē

Poſt diue margarite agonē ſcdm ꝓpoſita ꝓſeq̄tur diue agathes
certamē inuocatqꝫ ꝑmuz diuinū auxiliū vt ſine q̄ nullū rite fun
dat̄ exordiū deinde ꝑtem executiuā ingrediēs ꝯmemorat monſ
tra q̄ in ſicilia ante fidei chriſtiane lucē orta ſit̄ Illic eñ gigātes.
vētri mani; ꝛ cyclopes fuiſſe ꝑhibentur.ſed poſt fidē chr̄ianā ce
perunt cū religione mores immutari.ꝑſertim diue agathes exē-
plo que cathane vrbe ſicilie nō lōge ab etna claris natalibus ge-
nita:forma quoqꝫ corporis ꝛ virtute animi ceteris p̄nituit Cui⁹
amore Quinti⁹ prefect⁹ a decio īperatore romano etiā tyrāno.
miſſus tandē exarſit inſtigantib⁹ eū ad hoc dijs gentiliū Uerū.
virgo veri dei munita preſidio nulla via ad cōſenſū ꝫ illicitoꝝ a-
moꝝ ꝑtrahi potuit.vnde ille(vt fit)tāto acrius q̄ꝫto min⁹ erat.
ſpei inflāmatus cū illi vim ob parentū claritatē inferre nō aude
ret aīa duertit in ea noue religionis gen⁹:dixitqꝫ magica arte de-
luſaꝫ nec meli⁹ reduci q̄ꝫ ſcortoꝝ ū ꝯmertio poſſe Itaqꝫ aphrodi
ſie cuidā lene ac meretricule vetule que natarū ſtupro iā pridē vi
ctitabat eius ſeducēde ꝑtes cōmittit Uerū tn̄ affuit vt virginē
a ſcō propoſito auerteret vt etiā ipa ampli⁹ tentare verita:eius.
ꝯſtantie virtutē miſero amatori p̄dicaret Unde inſan⁹ amans
cōuertit amorē in crudele odiū.iuſſitqꝫ omnia ſupplicioꝝ inſtru
mēta afferri vt minis cogeret deos adorare.verum illa idola de-
os eſſe negans ꝛ demonia ꝑteſtās.intrudit̄ vīn poſtridie cū eadē
conſtāti aīo aſſereret flagellis ceſa cādentibuſqꝫ laminis ad ilia.
appoſitꝫ exuſta mamillarum abſciſſionem patit̄ q̄ꝫ rē indignam
generoſus ei⁹ animus egre tulit.exprobrauitqꝫ tyranno ea mem
bra abſcindi ei⁹ iuſſu que in materno ſuxerat pectore Sicqꝫ ſau
cia ꝛ mutila rurſus in carcerē detrudit̄ verum petrus apl'us me
dicis celeſtibus.luca coſma ꝛ damiano comitat⁹ cuꝫ multo lu-
mine carcerꝫ tenebras ingreditur Cūqꝫ illa medicas refugeret o-
pes.edocta a deo miſſos humiliter cum ſanitate recepit opes le
tiores animos Quā q̄triduo poſt eductā mirat⁹ tyrān⁹ dixit a-
dijs ſanatā vt grauiorib⁹ torq̄atur ſupplicijs.at illa contra pru
denter aſſeruit nihil boni a malignis ſpiritib⁹ quos pro dijs ty
rannus coluit ſed omnē q̄ꝫ poſſent perniciē inferri Quo audi-
to inſaniens tyrānus iubet per teſtas acutas et cādentes carbo-
nes immaniter trahi Inter que immaniſſima tormēta deo mi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

ſerante maxim⁹ terremotus excitatur vñ etiã ↄſulares viri ob
ruti totaqꝫ cinctas exitiũ timuit Vñ territus Quinti⁹ in carce
rẽ retrahi iuſſit vbi poſitis genib⁹ ſtatim felicẽ aiam ad ſidera
miſit Corpus aũt a chriſticolis ſepelitur veloqꝫ tegit qđ poſtea
vrbi imminens extinxit incendium

Eiuſdẽ F. Baptiſte Mãtuani Agathe Agon

P Oſtqꝫ Margarite celebrauimus acta ſuperſunt
Diue Aghate memoranda nouo preconia cantu
Illo igitur ſaucto igne meas accende medullas
Magne pater. non quẽ rapuiſſe prometheã fama eſt
In communem hoĩm interitum ſed quo tua proles
Abſtulit antiquam faciens noua ſecula noctem
Ingenioqꝫ abſterge ſitum. quem longa reliquit
Ira erebi molita necem. languore ſemeſtri
Pingue vber depaſta animi. populata vigorem
Mentis. ⁊ in ſenſus bacchata hoſtiliter omnes
Ante deos regno pulſos trinacria quondam
Italie coniuncta. graues enixa tyrannos
Languit ipſa ſuo periens vt vipera partu
Protulit ⁊ vaſtos immania monſtra gigantes
Ventrimanos olim. manibus quia pabula ventri
Queſierint. ⁊ cyclopes a luminis orbe
Grandi appellatos. iuga per nebuloſa pachyni
Per lilybea antra errantes. per ſaxa pelori
Et per agragantis latera ignifera. atqꝫ per ętnam
Aetnam vbi titanis ſobolem dixere ſepultum
Enceladum veteres ſpirare incendia. ⁊ atrum
Cum nebulis cinerem. ⁊ lapides impellere ad auras
Ore procelloſo. tempeſtateſqꝫ fragoſas
Voluere. ⁊ in campos ardens effundere ſulfur
¶ At poſtqꝫ patrio ſoboles deſcendit olympo
Sancta patris ſummi cepit melioribus aſtris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Aſpirare poli regnis mortalibus ardor
Et fetus proferre alios, manſuetaqꝫ corda
Gignere ⁊ inbibitum redolent ia pectora numen
Imprimis Cataneam Agatham ſplendore parentum
Forma. etate. opibus claram. cui rector auerni
Ille per etneam qui ſe cratera volanti
Suſtulit in celum curru, rapuitqꝫ parentis
Theſinophore natam flores inſerta legentem.
Ille inquam fedo ore niger crudelia bella
Mouit et eternas cupiens auferre tenebras.
¶ Conſul erat ſiculis vir deteſtablis. ora
Sola ferens hominis. morem ingeniūqꝫ ferarum.
Quinbus a Decio miſſus ſceleratior ipſo
Barbaro ⁊ immani domino ſine numine mundū.
Eſſe putans: fieri incerto fatus omnia caſu.
Iſte videns agathen trinacrides ante puellas
Ire. venuſtate. ingenio. ⁊ natalibus altis
Arſit eam. iaculis armatus ⁊ igne cupido.
Ictu hominem duplici dum vult inuadere. telum
Cuſpidis aurate cocytide lauit in vnda
Sepius. in phlegetonta facem ſuccendit ⁊ vno.
Impete percuſſit plagis fera corda duabus
¶ At deus aſtrorum dominus precordia ſancta
Virginis afflatu ſtudia in contraria vertit
Et quanto ad facinus magis illa hortatur ⁊ vrget.
Hec armata deo. ſcelus id tanto amplius horret.
Aeger amans bacchatur. vti cum taurus aſilo
Concitus erecta circumuolat inuia cauda
Paſcua. collectaſqꝫ cauis vomit acriter auras
Naribus irarumqꝫ ſonantem proijcit eſtum
Verſat mille dolos. varias excogitat artes

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Ingenioſus amor. venerisqʒ aſtuta libido
Relligio tandem noua contemptuſqʒ deorum
Cauſa fit. his fretus titulis crudele tyrannus
Aggreditur facinus. pietas via facta nocendi
Judice ſub vitio virtus rea ſiſtitur, actor
Impietas. patrona. venus mendacia teſtes
¶ Scortum illuſtre fuit catane. iuuenumqʒ vorago
Pup lica natarum ſtupris aphrodiſia ſeptem
Diues. agens luſas circeo carmine mentes
Quo libuit. genus omne mali magna docta veneni
Iſtius in ludum diſciplinamqʒ procacem
Miſſa agathe celeſte animo poſitura ſeuero
Propoſitum: lenocinijs viciãda ſubintrat
Turpe magiſterium. talem ſicuere rapinam
Acturi eterno vitam in ſqualore parentes.
Sed velut incaſſum tumidis mare verberat vndis
Littoream cautem. meretrix ita pectora fruſtra.
Virginis attentat. fruſtraqʒ annititur altum
Demoliri animum ſtant fortia pectora contra
Blandicias omnemqʒ metum. deuota tonãti.
Corda immota manent. quid tempora perditis inquit
Virgo. infoelices anime. quid pergitis ore
Flectere vi nulla. nulla arte domabile pectus.
Flumina terrores. nimbi promiſſa. fugaces
Verba noti. moles ego ferrea. ſaxea ſupra
Fundamenta ſedens. ventos ⁊ flumina ⁊ imbres
Contra ſtare valens. caſuqʒ potentior omni
Sic virgo. admirans virtutem in virgine tantam.
Horruit ⁊ diuinum aliquid confeſſa puellam.
Irritare deum meretrix. nec adire puellam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Amplius auſa ferret veſano hec omnia amanti
Sic memorans. fruſtra conſul romane laboras
Quicquid id eſt. humano conſtantia maior
Res miranda. vllis neſcit manſueſcere verbis
Saxa ferunt ſenſiſſe lyram cum menia thebis
Poneret amphion. portauit ariona delphin
Carmine lenitus. citharam ſyluaſq; feraſq;
Thraiciam memorant ⁊ plectra orphea ſequutas
Senior iſta feris. ⁊ marmora durior eque
Fert inuicta minas ⁊ blandimenta virago.
Sic meretrix. inſanus amans conuertit amorem
In crudele odium. furit indignata repulſam
Mens obſcena. traces vocat ad tormenta miniſtros
Inſtigenda. trahi iubet a littore puellam
Ingenuam. ſimul afferri clamoribus altis
Imperat inſtrumenta. quibus ſcuire tyranni
Sunt ſoliti. latamq; implet cruciatibus aulam
Inſontem ferus aggrediens. quid ſacra deorum
Quid contemnis ait ſuperos animoſa virago
Non ego contemno ſuperos. neq; ſacra deorum
Reſpondit. ſed quos ſuperos tu inſane deoſq;
Appellare audes ſunt cum plutone ſepulti
Sub phlegetonte. illic venus eſt tua. iupiter illic
Et tota cum prole miſer ſaturnus olympo
Gens indigna. ſolumq; infra. non ethera ſupra
Dijs domus eſt. ſuperos ideo appellare nefandum
Vos lemurum conſueti vmbris perferre nequitis
Chriſti ſolem oculis. iubet impia lumina ſanctum
Auerſata ſuę noctis caligine gaudent
¶ Talia dicentem conſul Ioue plenus ⁊ ira
Cedi alaphis flagriſq; diu crudeliter vſq;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Imperat. ad ſacro manantia ſanguine terga
Mox iubet ad tormenta oculos conuertere. fedo
Sic minitans vultu. linguax. temeraria. diuum.
Impia contemptrix. poſtq̄ te inſania vexat
Tanta. alijs exempla feres. cruciabere donec.
Uel melius ſapias ac dijs libamina ponas
Uel moriens ſortem hanc aĩam ſub tartara mittas
Illa nihil titubans ⁊ mente equabilis alta.
Subriſit penas atq̃ inſtrumenta dolorum
Leta ergo ⁊ gaudens ac ſperabunda latentes.
Mittitur in tenebras. ⁊ carcere conditur atro
Altera lux poſitis celebrarat prandia menſis.
Cum e tenebris educta iterum cõſiſtere ad aras.
Cogitur: ⁊ diuis panchẽm accendere odorem
Illa negans. que veſtra inquit dementia. ſaxis
Incuruare caput. lignum themeſeaq̃ ſigna
Appellare deos. deus eſt qui condidit orbem.
Celorum terreq̃ opifex. qui ſidera torquens
Suſtinet. ⁊ figit celis elementa citatis
Huic vni mortale genus libamina debet.
Sed manuum veſtrarum operi putri atq̃ caduco
Sacra dari turpe. abſurdum puerile. nefandum.
Propterea neq̃ ſacra dabo. neq̃ thure litabo
Talibus ardentes in pectore conſulis iras
Concitat eloquijs. terrene prodigia vite
Nil timet. ⁊ penis occurrit atrocibus vltro
Conſul ad aſtantes magno clamore miniſtros.
Uociferat. ſpoliate magam. ſuſpendite nudam.
Pubetenus. ferro laniate. ⁊ adurite flammis.
Sacrilegam. noſtrarum hoſtem legum atq̃ deorum
Extẽplo velut in leporem toto agmine perdus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Fertur inhumanus lictor. nudataq; duris
Membra catenarum complexibus ambit. et alta
A trabe ſuſpenſam flagris domat. alia candens
Lamina mordaci tactu premit. igne ſoluta
Jam cute linquuntur ſtridenti viſcera ferro
Et ſacer in celum rapitur vapor. vndiq; feruēs
Sudat adeps. mixtuſq; adipi pendentia inundat
Pallia. et in terram largo cruor eſtuat imbre
Nec furor eſt ſedatus adhuc. cum gaudia virgo
In penis cōfeſſa foret. iubet vbera duro
Forfice comprendi. niueoq; a pectore velli
¶ Juſſa capeſcentes correpto ex igne metallo
Sintillante ſinum inuadunt lacerantq; miniſtri
Alitis in mortem tytio que infeſta giganti
Exta rapit. vel que ſine fine promethea roſtro
Fligit in eternos ſemper redeunte dolores.
Tum virgo: non te immanis fere et impie. non te
Ergo pudet que in matre infans haurire ſolebas
Femineo in ſexu tam atrocibus vbera plagis
Cedere. et altrices hominum violare mamillas
Sed mihi ſat nulli q; mens obnoxia ferro
Nil membris fraudata ſuis ſyncera ſuperſit
Corpus eat. mole hac tandem exonerata recedam
Ad ſuperos. rapientq; tui te in tartara diui.
¶ Talia dicentem vultuq; animoq; ferentem
Supplicium leto. iubet in chaos ire profundi
Carceris: inferri prohibens alimenta tyrannus
Vulneribuſq; negans viſum medicaminis omnem
Sola in nocte graui reſidens in codice duro
Conuerſis in coelum oculis immobilis orat
Dum fereret medio nox alta ſilentia curſu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Et niger heſperias iret caſurus in vndas
Scorpius. illuſtri geminis ſurgentibus ore
Ecce ſenex celeri lapſus per nubila curſu
Petrus. adeſt. ⁊ ceca altis abſcondita in vmbris
Clauſtra ſubit. petroq; comes medicamina portans
Aſſyrius lucas in nube abſconditus alba
It funale gerens pueri ſub imagine coſmas.
Peonios ambo ſuccos. aſclepidas ambo
Syntheſes edocti. fomenta machaonis ambo
Tum virgo inſolitam lucem formamq; virilem
Paſtillos ⁊ vaſa manu chirurga ferentem
Admirata. quid hec (inquit) medicamina portas
Quiſquis es. vlla meis nunq̄ cataplaſmata mēbris
Aut emplaſtra tuli. placido tum ianitor ore
Nil agathe dubitandum inquit: cū vulnera paſſa es
Iſta aderam. corpuſq; videns curabile veni
Allaturus opem medicam. Tum vulnera tangēs.
Unguine vitali totam inſtaurauit. ⁊ omni.
Corpore deterſo rediuiuis pectora mām̄is
Impleuere ſinum. roſeoq; reuinxit in ore
Cum candore rubor. manibus coma vulſa proteruis.
In nodum legemq; redit. compeſcitur omnis
Eſuries. liquidum teneros corroborat artus.
Nectar. ⁊ ambroſie potis alimonia ſuccis.
¶ Quarta dies altum titana ferebat in axem.
Cum grauibus ſpirans odijs letale venenum
E latebris conſul iubet ad tormenta puellam.
Reſtitui: ſi viuit adhuc. ieiunia paſſam.
Longa. laborantem plagis. ac verbere tanto.
Protritam fato iam conceſſiſſe putabat
Illa autem nedum viuens ſed ſplendida vultu:

Purpureo redit in bellum. quam corpore toto.
Incolumem miratus ait. dij prima ferentes
Vulnera. fecerunt alijs loca. ſacra tonanti
Redde ioui. vel ferre para genus omne dolorum.
¶ Illa. quid ad nugas inſane recurris eaſdem
Sat mea: nota tibi. tua mi ſententia. diuis
Quos hominum fecere manus libamina non ſum.
Oblatura. potes cruciare. infligere mortem
Non potes hoc ſuadere nefas. vitam atqꝫ ſalutem.
Non [redacted] ſtyge dij veſtri tribuere. ſed orbis
Omnipotens regnis qui preſidet omnibus author
Diuorum natura procax. dira. inuida. mendax
At deus humanum clemens ⁊ amabile numen
Officium prodeſſe dei eſt. offendere diuum
Sulfuris ardenti quotiens deſcendit ab etna
Impetus in campos. veſtrorum eſt ira deorum
Leta malis hominum. ſed quando cohercita fluxuꝫ
Siſtit inundantem. deus eſt ſeruare labores.
Sollicitus noſtros. ⁊ nos defendere ab orco.
¶ Vix ea [redacted] cum percitus igne megere
Conſul ait. teſtis tellurem inſternite acutis
Addite flagrantes prunas. hec mollia ferte
Strata ſuper nudam. ⁊ ferro verſate tridenti
Ocyus accelerant famuli mandata capeſſunt
Ipſa togam letis animis exuta propinquat
Ignibus atqꝫ moras lictorum accuſat inertes
Illi iraſcentes indignatiqꝫ rapaces
Inijciunt furcas correptaqꝫ dentibus vncis
Membra foco infligunt. ⁊ per fragmenta iacentem
Nunc pro[illegible]o ore trahunt laniantibus vbera teſtis
Nunc in terga vnco graſſante per ilia conto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Inſtaurant alij flammas. ⁊ follibus actis
Undiq; perflantes animant incendia vento.
Interea immanes dum fert innoxia penas
Ecce ſoli horrendo concuſſa palatia motu.
Urbe tremunt tota. fractis compagibus alta
Tecta ruunt. paries abiens ſinit ire lacunar
In miſeras hominum cedes. fragor vndiq; ⁊ ingēs
Murmur. ⁊ audite voces per nebula longe
Per fora deſertis domibus per compita turbe
Errant attonite. vt pauidi ſine matribus agni
Pes titubat ſiliente ſolo. male fida dehiſcit
Precipiteſq; aperit terra vſq; in tartara rimas
Conſulis extemplo ruit ad pretoria vulgus.
Turmatim qua viſa magis via tuta tumultu
Uociferante omnem euerti cum ciuibus vrbem
Celeſteſq; deos offendi immanibus iſtis
Supplicijs. ⁊ rectorem maris ennogiſeum
Oppugnare ſuis poſitas in finibus oras
Et cataneiraſci. mox tempeſtate futurum
Ut vicina graui vomat etna incendia longe.
Uulcano ſpargente ignes cineremq; per agros
¶ Talia ſuſpenſo conſul dum cogitat ore.
Ecce duo ex primis tecto illabante necati
Os laceri. totos fracti crudeliter artus.
Iudicibus vix tracti alte de mole ruine
Exportantur. eunt pondus lugubre ferentes
Cum lachrymis famuli. nec longe a limīe ponūt
Attoniti non audentes in tecta reuerti.
Nec proferre gradum vlterius. neq; ducere funus
Ac veriti plantis titubantem inſiſtere campum.
¶ Territus ⁊ gelida victus formidine conſul

Puluerulentam agathen reuocari in vincula mandat
Quo ſimul ac ventum genibus ſuper aſpera flexis
Saxa orans animam ingenti clamore profudit.
Criſtigine extemplo irrumpunt durante tumultu.
Raptaq; marmoreo membra impoſuere ſepulchro
Et ſuper iniecto clauſerunt marmora velo
¶ Jamq; oriens octaua dies horrenda ferebat.
Et ſpectanda metu ſiculis miracula magno
Aetna cauernoſis que tanta incendia nutrit
Viſceribus vento inflari ⁊ mugire per omnem
Trinacriam: ac ſtrepitu reſonare tonitrua magno.
Cepit ⁊ accenſis flammam eructare caminis.
Continuo pauefacte vrbes ad ſidera iunctas.
Attollunt cum voce manus. ⁊ ſacra frequentant
Placatura deos atq; occurſura periclis
Nec mora de ſummis etne crateribus ingens.
Flammarum globus erumpens in flumina ſeſe.
Ignea diffundit. cataneaq; menia verſus
Labitur ardenti perculta virentia curſu
Attoniti ciues quo ſe molimine ſeruent.
Ignari. curuant genua ante altaria votis
Supplicibus flentes. vrbi magis ac magis inſtat.
Ignea tempeſtas. flammiſq; ſonantibus ardor.
Vt videre deum fruſtra implorata ſuorum
Auxilia. accurrunt agathes ad buſta. leuantq;
Confeſtim velum a tumulo. quo incendia contra
Illato vapor extemplo (mirabile viſu)
Territus aſpectu ſacri velaminis vndam,
Traxit. ⁊ ardentem cohibens a menibus eſtum:
In nebulas abijt tenueſq; receſſit in auras
Vrbs opus admirans aras ⁊ ſacra tonanti

Inſtituit chriſto. ſaturnigenaq; reliquit
Cum Iunone Iouem. noua teſtamēta fidemq;
Docta ſalutiferis priſcum ſcelus abluit vndis
¶ Finis libri primi de agonibꝰ Margarite ⁊ Agathe.

¶ Argumentū Aſcenſianū in diue Lucie Ago-
nē Tercio loco celebraturꝰ diue Lucie agonē vt eiꝰ fauorē cap-
tet ꝺt a mltis mortalibꝰ ⁊ ꝑcipue a venetis etiā ſub brumali tpe
viſitari eiꝰ monumēta Nā feſtū eiꝰ agit̃ vigeſiō cal'. Ianuarias
q̃ tūc fere lux dieꝝ augeri incipit vn̄ a luce luciā merito vocatā i-
nuit Deiñ rē aggrediēs docꝫ hāc q̃ꝫ nobili ꝓſapia ſiracuſis ortā
⁊ a teneris vnguiculis xp̄ianis. ſacris iciatā. poſt obitū pr̄is caſ-
te ⁊ pudice cū mr̄e vixiſſe ⁊ primoniū paupibꝰ erogaſſe. refragā-
te mrē donec ḡui febre correpta ꝑſuaſione filie ad ſepulchꝝ diue
agathes catanā ē ꝓfecta. vbi cū filia ardētiꝰ ꝓ mr̄e pcat̃. imiſſo
ſopore diuā Agathē vidit audiuitq; in hec ꝟba dicentē, q̃d tan-
tope ꝓ mrē me ꝑcaris ſoror Lucia cū ipa nō ſolū matri ſꝫ ⁊ oibꝰ
ſyracuſanis opē ꝑſtare poſſis Nā vt ego catane ita tu futura es
ꝑſes ſiracuſis. moxq; experrecta mrēm offendit icolumē. q̃ ꝑcius
deiñ filie refragata ē elemoſynis Verꝝ paſcaſiꝰ tyrānꝰ. vir ꝑditi-
ſſima neq̃tia ⁊ petulātia. nec minꝰ rapinis ⁊ exactōibꝰ itentus e-
iꝰ forma icēſus. āmoꝝ ꝯſiliatricē ad eā cū mūeribꝰ ⁊ pollicitis ā-
pliſſimis ſollicitaturā eiꝰ pudicitiā mittit. iubēs illi ꝑſuadeat ſe
oculoꝝ eiꝰ ſplēdore ſic captū vt ab alio q̃ꝫ ab ea neq̃at liberari q̄re
itellecta reiectꝭ mūeribꝰ ſpretaq; ꝯditōe. aioſa virago ſciēs illud
euāgelicū ſi oculꝰ tuꝰ ſcādalizat te. erue cū nō ad lrām debē itelli-
gi vt tñ ondat q̃ꝫ nihili faciat corpis ſpecimē vtq; tyrāni irrideat
ipudicā ꝯcupiſcētiā. oculos ſibi eruit ⁊ ad amatorē miſit verꝝ de-
us pr̄ tātā ꝟtutē pñti mūere donauit. nā raphaelē oli thobie me-
dicū q̃ eiꝰ oculos iſtauret demiſit āt ꝑfectꝰ pꝰ ex oculoꝝ euulſiōe
amēs effcūs ⁊ nūc inſtauratōe attonitꝰ noluit anui fidē adhibē
donec ablato velo aſpexit oculos lōge q̃ꝫ ꝓores fuerat decētiores
q̃ꝫ ob rē cū ꝟitatē agnoſcē nollꝫ magie iputat Interea āt acceſſit
ad eū ſpōſus ꝟgis cui pr̄ añq̃ꝫ obierat cū toto primonio ꝟginem
deſpōderat accuſans ꝟginē ꝓdigalitatis ⁊ hereſeos noue falſeq;
xp̄ianoꝝ (vt mētiebat̃) ꝑſuaſiōis. q̄re intellectā tyrānꝰ ob negaē
xp̄m cogēdo cū ꝟbis nihil ꝓficeret ꝯuocatis lenonibꝰ ⁊ ſatelliti-
bꝰ iuſſit ad lupanar trahi Verꝝ cū nulla aut hoīm aut boū vi lo-
co dimoueri poſſet ingentē pyrāꝫ circa eā extrui e veſtigio iubet
ꝫ neq; igne ꝯſumi potuit, angelis innoxiam preſeruantibus et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

cũ inter flãmas tyranno fatũ ꝓdi ceret vnus ſatellitũ gladio iu gulũ eiꝰ petijt quo vulnere nõ ſtatim ſed vt fuſis ꝓcibꝰ iuſſerat illic templum extrui ad celos migrauit

¶ F. Baptiſte Mãtuani Carmelite Theologi Parthenices tercie liber Sctẽ Lucie agon

d Iuã Syracuſie celeberrima gloria gentis
Lucia cui tracti ſulcant vada frigida ⁊ vndã
Brumalem veneti. ⁊ fluctus aquilone coactos
Lumina que pronus. volucrem que diuidis annum
Que frenas tytanis equos phetontia retro
Lora trahens gelido capri pluuialis ab aſtro
Da mihi te facilem. dignoq; extollere cantu.
Certamen concede tuum. quo tartara ⁊ ipſum
Tartareo regnantem Erebo Plutona deoſq;
Vicisti: Encelado maior. patrioq; Tiphoeo
Fortior: ⁊ Ioue terrigenum domitore gigantum
¶ Lucia nobilium ſoboles generoſa parentum
A teneris edocta deum. perfuſa lauacro.
Quod facit inſontes animas. nutrita ſuperbas
Inter opes. in delicijs. in murice ⁊ auro.
Nata. maritales poſtq̃ ꝑuenit ad annos.
Exuit extemplo ſtudium leuis omne iuuente.
Quando ſolent alie genio inclinante pudorem.
Soluere. picturare genas ⁊ more agathyrſo
Ire coloratis iuueneſq; accendere membris
Ipſa animo complexa deum veſtigia torſit
Ad ſuperos. curis terre indignata teneri
Orbatam genitore domum cum matre gubernans
Quicquid opum ſupra victum reſtabat. aperto.
In miſerum genus omne penu conferre ſolebat
Idq; ſemel genitrix damnans. quid prodiga. tẽtans.
Nata facultates inquit ſine fine profuſis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Sumptibus exhauris. nil in ventura recondens
Tempora nil ſenio ſeruans. grauis immemor eui
Tempeſtiua ſat eſt inopum poſt funera cura
¶ Interea in trabibus ſine farra ſeneſcere noſtris
Pinguibus in campis teneras adoleſcere caulas
Atqȝ graues an̄are cados: ⁊ vina decembres
Que ſeptem de more vident. pertingere ſaltem
Sidus ⁊ icarium quando ſitibundior eſtas
Cum precioſa ſitis deuotaqȝ tempora baccho
Nec ſine fruge gregum fetura. ⁊ adorea meſſis
Ne ſine fruge ferax abeat vindemia ⁊ auro.
In tabulis inopum memores legabimus edes
Nominaqȝ. ⁊ magnis virides prouentibus egros.
Sic genitrix animo meditans bona fluxa tenaci
Filia ſublimi voluens celeſtia corde
Quid meriti mater poſſeſſa relinquere dixit.
Cum retinere oculis fato incumbente vetamur
Res ſeruata perit. miſeris data porrigit alas.
Ad ſuperos. ale duplices: argentea leua:
Aurea dextra. viamqȝ datori ad ſidera pandit
Certa preit viuos pietas. incerta ſepultos.
Conſequitur. nam quod noſtri eſt dum vita ſuperſtes
Arbitrij. mox eſt alieni. vt vita receſſit
Scilicet id gelidę vicium commune ſenectę
Diuitias curare nimis. capularibus annis
Ingruit iſta fames. hec diffidentia ſerę
Iuncta ſenectuti. frigentia pectora curuat
Ad telluris opes. ſtudiumqȝ accendit habendi.
Pone metum genitrix locuples deus omnia paſcit
Ipſe homines alit atqȝ feras. cum areſcere campos
Viderit. eſuriemqȝ pati ſub ſidere cancri

Gramina ab extremis humentem finibus auſtrum
Aduocat. ⁊ nimbis ſitientia proluit arua
Succurritqꝫ ſolo pecudes miſeratus ⁊ herbas
Tu ne igitur trepidas, cunctis alimenta ferentem
Deſerturum homines. ⁊ qui ſpiracula vite
Flauit in hos artus, hoſtem fortaſſe futurum
Lucia ſic referens matrem placabat auaram
Cum ſenior genitrix morbo egrotaret acerbo
Ad catanee Agathes tumulum proſtrata parenti
Auxilium flebat. ſubito, tum lumina ſomnus
Claudit. ⁊ alta quies feſſos perlabitur artus
Nec mora. cincta choris ſuperum catanea virago
Argenti. gemmarum: auri. ſplendore coruſco
Fulgida ſopite viſa eſt aſtare. manumqꝫ
Jungere. ⁊ his animum dictis mulcere dolentem
Chara ſoror tanta quid ſollicitudine poſcis
Quod preſtare tue paruo poſt tempore matri
Fas tibi mox. ſicut dominor zanclea per arua
Per cataneorum populos. quibus imminet ardens
Aetna. ſyracuſie ſic tu dominaberis vrbi
Et poteris ſanare nurus arethuſi, das omnes
Sic eſt viſa loqui. fracto virgo excita ſomno
Et vertens in matrem acies vidit ora colorem
Concepiſſe nouum. corpuſqꝫ habitudine totum
Incolumi ſubito antiquum repetiſſe vigorem
Gaudet agens grates Agathe ac coelo omnipotenti
Atqꝫ ait o genitrix poſtqꝫ tibi, cognita virtus
Tam miris diuina modis. ac munere tanto;
Deſine me ſolitis poſt hac vrgere querelis
Et ſuadere virum Sine me celeſtibus vti
Connubijs. ⁊ centeno coaleſcere partu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

¶ Preſes erat ſiculis atrox paſcaſius oris
Vir gance vir deſidie. vir deditus auro
Ac veneri ſcelere inſignis. ſine numine monſtrum
Illaudatum omni. celoq; odioſus & orco
Hunc vbi virgineos vultus & lumina pulchris
Aemula ſideribus diro omine & alite leua
Vidit. amor ſubita rapuit face. fulminis inſtar,
Nimbifera montes cum tempeſtate per altos
Mugit & vmbroſam flammis complectitur ornum
Ardet & ardori non eſt modus. inſtat acutis
Semper amor ſtimulis vt quando premia palme
Curſor olympiace fuſis contendit habenis,
Vrget equum crebro ferientibus ilia plantis.
Verbereq; intorto. cum ſibilat aer. & armos
Sudat anhelantes volucri ferus acrior igne
Iſte viam ſceleri monſtrante cupidine. doctam
Mittit anum. que ſidereo ſe lumine captum
Nunciet egrotare animo. atq; incendia ferre.
Qualia flagranti patitur vulcanus in etna
Et ſubitam ſe poſcere opem. quam forte negari
Si audierit non poſſe ſibi niſi morte mederi
Attalicas promittit opes. promittit honores
Ceſareos minimumq; deeſt quin ſpondeat orbis
Imperium tam vana inſani audacia amantis
Dono dat. in fuluo rutilans carbunculus auro
Vnioq; ingenti candens gangeticus orbe
Munera prima quibus virgo generoſa repulſis
Lumina vt audiuit bellum hoc inferre pudori
Nil cunctata oculos (opus admirabile ſeclis)
Omnibus (ancipiti cultro de fronte reuulſos
Proijcit in patinam. mittenſq; ea munera amanti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Accipe reſpondit quod amas. ⁊ deſine poſt hac
Talibus inſidijs ſanctas inuadere mentes
Dixit. ⁊ ex alto factum miratus olympo
Cum ſuperis pater omnipotens duo lumina primis
Splendidiora cauis ſcrobibus concreſcere iuſſit
Tum Raphael ſubito celerem per nubila curſum
Traxit. ⁊ infundens orbe medicamina fronti
Elicit ardentes oculos. inſtaurat honorem.
Deformati oris. faciemqꝫ decorat athenam.
Rector vt accepit caſus miracula tanti
Riſit anum. maiora fide neqꝫ digna relatu
Talia commemorans. ⁊ anilia pondus habere
Dicta negat. ſed cum velo reſoluta cruento
Lumina conſpexit. ſtetit. et manifeſte negari
Cum nequeat facti nouitas. opus omne relatum eſt
In magicos cantus. damnataqꝫ carmina circes
Inſanoqꝫ odium maius ſucceſſit amori
Intererea ſponſus (genitor namqꝫ ante ſepulchrum
Ingenuo cum ſpe dotis deſponderat ample
Progeniem inuenit (iam decoxiſſe puellam
Admonitus furia inuectus rectoris ad aures
Detulit vxorem illicitos patrimonia in vſus
Diſtraxiſſe deos veteres contemnere. ⁊ aram
Numinibus feciſſe nouis. quendamqꝫ triformem
Appellare deum diuumqꝫ hominumqꝫ parentem
Ergo accerſitam nubes adolere ſabeas
Vulcano cereri ⁊ nate. venerique erycine
Mandat ⁊ ante aras genibus procumbere flexis
¶ Illa animis ſexu longe maioribus vni
Debita ſacra deo ſaxis offerre nefandum
Dixit. at incenſo melius thure atqꝫ iuuencis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Eſt holocauſtum aliud quo delectatur olympus
Sollicitudo inopum curam quibus hactenus omnem
Quoad potui impendi. ſacris vbi talibus ante
Res data. ne quicq̃ in terris quod in ethera poſſim
Ferre. relinquatur. ſanctis altaribus ipſam
Me quoq̃ do. ⁊ mitto hanc animam quo cetera miſi
Conſul ad hec potes has nugas. hec ſomnia dixit
Chriſtigenis narrare tuis mihi talia fruſtra
Ingeris imperij placita: et decreta ſequenti
Tum virgo irritans hominem. tibi ceſariane
Diuine retinenda mihi cuſtodia legis
Eſſe igitur quodcunq̃ tua eſt amplectere noſtro
Et nos arbitrio nobis potiora ſequemur
Res vbi in infames conſumpta procaciter vſus
Conſul ait. ſcelus vt meretrix abſcondere lingua
Niteris excuſans audaci crimina vultu
Res mea prouentu centeni fenoris aucta
In tuto eſt dixit. neq̃ corruptoribus vnq̃
Corporis aut animi (ſcit qui videt omnia ab alta
Celorum arce deus) patuit: tum pectore conſul.
Scintillante animum. quoſnam corrumpere. quoſnã
Arbitraris ait. virgo nihil ore morata
Vos inquit. quotcunq̃ deos ſeruatis ahenos
Saxicolaſq̃ lares. ⁊ demonas ere latentes
Namq̃ animis rudibus vero pro numine manes
Obijcitis ſtigyos. ac ſi querentibus aurum
Inſidians aliquis. mendacia porrigat era
Nec tua garrulitas intempeſtiua faceſſet.
Conſul ait. quando euadent in verbera verba
Lucia reſponſis crucians immania corda
Conſulis adiecit nequeunt diuina teneri

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Verba per innocuas hominum reſonantia fauces
Ante tui ſimiles quotiens aſtare tyrannos
Contigit e noſtris aliquem. deus ora mouendo
Fatur & humanis aperit ſua ſenſa loquelis
Conſul ad hec. deus in te igitur: deus illa piorum
Corda habitat dixit. per q; ora innoxia fatur
Trux vultu frendens verbis & pectore anhelo
Flammigerans conſul. ſtupris & poſta lupanar
Ibis ad immundum perdas vbi numina dixit
Non niſi conſenſu mentis vitiabile corpus
Virgo ait: inuitam ſi me violaueris. aucta
Virginitas alio duplicem feret orbe coronam
Neue tuum verbis odium mora differat vlla
Diſce ſuis etiam tam immenſa mole ſedentem
Tranſferri poſſe ante locis. q; immobile mutem
Propoſitum ſurge. & quicquid fata nocte profunda
Conſulit a lecto. vome. totum effunde furorem
Inſani bacchare. tuos imitare ſatanes
Ferte citi tormenta. ignes animate miniſtri
Pellite ab his animam menbris. reddamus olympo
Aetheream mentem. veſtris me mittite ad aſtra
Supplicijs crudelem orco ſeruate tyrannum
Talia magnanimo vulgi clamabat ad aures
Pectore nil penas metuens nil fata virago
Cum ſubito miſſis conſul lictoribus omnem
Inuitat lenonum aciem. magnoq; tumultu
Mittit ad obſcene Veneris ſordentia luſtra
Innocuam ſuperiſq; parem pietate puellam.
Accipiunt vinctam loris mediamq; per vrbem
Scortorum ſtipata choris infamibus ibat
Cum ſubito celeres labuntur ab aethere diui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Cum indignum facinus tam deteſtabile adorti,
Perturbare nefas. muris veſtigia ſiſtunt;
Fixa modis. heret plantis immota virago
Robore par ſaxo ingenti. par turribus altis
Extemplo mirati omnes tractare verentur
Corpora ſancta manu immunda. ſequiturq; ſtrepēte
Relligio. manifeſta. vident miracula et ore
Attonito circum magno ſtant agmine turbe
Murmure compreſſo. lacer ad ſpectacula diuum
Stat chorus ⁊ fruſtata hoīm molimina rident.
Interea audito caſu paſcaſius infert
Precipiti ex arce gradu. comitantur euntem
Dire erebi. venus. atq;. ceres. proſerpina. ⁊ atro
Mulciber atq; ſterops vultu: ⁊ fuligine frontes
Illitus etnā. rapidoq; accendere pergunt
Igne hoīem. ruit in medios accuſat inertem
Segniciem. iubet intortos ad colla rudentes
Ad femora. ad ſuras ad culmen. ad terga ligari
Mille viros adhibet magnis qui viribus auſint
Voluere egeos. athon atq; caphareas fluctus
¶ Sed cum conatu inualido nil numena contra
Proficerent. ad mille viros fortiſſima iungunt.
Mille boum iuga. loratis qui cornibus ipſam
Trinacriam valeant calabris adiungere ripis
Nec ſic mota loco. nouitas tam mira per vrbem,
Diuulgata ciet populum ſpectacula nunq;
Viſa prius proceres adeunt paſcaſius amens
Aeſtuat ingenium plebis mutabile ⁊ iras;
Vulgares animo voluens. ⁊ dedecus omnes
Ante patrum populiq; oculos. heu quanta venenis
Quantaq; chaldeo molitur femina cantu

Dixit. et illatis ex templo incendia lingnis
Suſcitat. ⁊ rapide cingunt arethuſida flamme
Subijciunt picis ⁊ reſine liquamina in ignes
Atq; leues paleas. oleiq; fluentis amurcam
Lictores: pyra conflagrans ad ſidera longis
Fluctibus it. magnoq; furens ardore puellam
Circuit ⁊ lambens tunicas. colla ora. comaſq;
Virginis applaudit ſanctis innoxia membris
Heu quid inexpertum rabies veſana relinquat
Imperat aſpergi lotio q; fama lauacro
Tali artes repremi vetitas ⁊ carmina vinci
Acciti venere magi. taciti ſq; ſuſurris
Monſtrificos fruſtra nixi diſſoluere cantus
Id fieri tandem nullo didicere veneno
¶ Lucia flammarum iam decreſcente tumultu
In cinereſq; abeunte rogo ſic orſa tyranno
Iam ſatis expertus diuina potentia que ſit
Quam inualidas habeat tua tanta ſuperbia vires
Quando nec hinc tolli potui nec ignibus arſi
Ut rebare miſer. nunc vel feritate repulſa
Verum agnoſce deum qui te populum videntem.
Talibus exemplis voluit monuiſſe vel ira
Impatiente alijs ſeui cruciatibus omnez
Tolle moram dum turba frequens ſpectare parata eſt
Talia clamantem veniens a conſule lictor
Inuadit gladio. mergitq; in guttura ferrum:
Altius infodiens. anime penetralia ⁊ exta
Ancipiti lacerans acie. diaphragmate foſſo
Inteſtina ſecans. necdum ſublata facultas
Eloquij fatur plenis vt ⁊ ante loquelis
Sic referens. catane veluti mea preſidet vrbi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Diua Agathe ſic ipſa mee cuſtodia gentis
Facta ſyracuſie. noſtris ego nuncia pacis
Ceſaribus pulſis vno vitalibus auris
Urbe alio. penaſqꝫ nouo ſub principe conſul
Sanguinolente dabis. vix facta ſilentia quando
Nuncia ceſarei peruenit epiſtola fati
Diuitiarum anceps ſiculas paſcaſius vrbes
Hauſerat inſidians cumulando immaniter auro
Inſidianſqꝫ opibus ſcelerumqꝫ infamia Romā
Uenerat. atqꝫ ideo tentus mandante ſenatu
Ducitur in latium ſubito. furta atqꝫ rapinas
Uix confeſſus erat cum mox capitale recepit
Supplicium patiens cedem pro cedibus vnam
Innumeris. in predam atris data manibus vmbra
Diua ſuo vitam nutu poſitura manebat
Sublatis erecta oculis. ac talia fata eſt.
Mors mihi iamdudum clauſiſſet lumina ſi non
A ſuperis conceſſa foret mihi copia fandi
Pauca prius. celos adiens mea membra relinquo
His tumulanda locis. vbi me conſiſtere et hoſtem
Uincere conceſſit genitor diuumqꝫ hoīumqꝫ
Hoc eterna ſolo noſtri monumenta triumphi
Sunt ponenda. quibus moniti poſt longa nepotes
Secla recordentur quos pro pietate labores
Que tormenta tuli pro relligione. meamqꝫ
Poſteritas imitata fidem per ſancta priorum
Ducat in eliſyos animas veſtigia campos.
O patria. o ciues in ſecula longa valete
¶ Sic ait at niuea gradiens in veſte ſacerdos
Cum face ⁊ ex auro diuina viatica promens
Uirginis ora petit. que letior hoſpite chriſto.

Rettulit in celum vatcus ⁊ gutture hiulco
Miſit in ethereos animam cum vocibus ignes
Templa ſiracuſij paruo poſt tempore ciues
Nequaq̄ immemores dictis mandata ſecundum
Impoſuere locis peregrino a littore vecto
Marmore. ducentes ſacra vſq̄ in nubila culmen

¶ Finit diue Lu-
cie Agon.

∴

Argumētū Aſcenſianū ī diue Apolonie Agonē

¶ Apolonie agonem auſpicatur⁹ poſt inocatōem cōmeōrat ꝑ
ſecutões eccie xpiane ab imꝑatoribus romanis factas Nerone
Domiciano Traiano ſc̄do Seuero Maximino Decio Valeria
no Aureliano ⁊ Diocleſiano. deiñ inſti utū exequēs ꝺt tp̄e De
cij imꝑatoris q̄ demonioꝝ inſpiratōe maxie in xp̄ianos ſeuijt ſu
iſſe apd̄ egiptios ꝟginē regali ꝓgenie exortā apoloniā noīe. q̄ cū
mrē chriſtiana ſciſſime vixit. ⁊ chriſtū in ſacello qd̄ domi habe-
bāt coluit donec ꝓconſule ad egyptū decio miſſo illa iuſſa ſiſti
⁊ chriſtiane fidei accuſata ⁊ idolis ſacrificare iuſſa recuſauit. illi
uſq̄ temeritatē acriter coarguit ob q̄ rē a ſatellitib⁹ iuſſu tyran
ni ei⁹ dentes īmaniſſime excuſſi ſunt Verꝫ cū indignū facinus
paꝝ abeſſet q̄n ſeditio oboriret' iuſſit in carcerē detrudi. vbi ab ā-
gelis ſanata et ꝯfortata poſtridie tyranno ſiſtitur q̄ cū oia reuol-
uiſſet tormenta nullū apti⁹ ratū decreuit igni abolendā' ideoq̄ ne
tumult⁹ fieret in ppl'o. ſubito ad litt⁹ eductā in ingentē pyrā cō
ijci iubet vbi (qd̄ ab āgelis futurꝫ didicerat) flāmis quidē ſuffo-
cata ſꝫ penit⁹ icōbuſta ꝑmāſit. vſq̄ adeo vt ne veſtes quidē ei⁹ le
ſe ſint Chriſticole āt poſt multā trepedatōem fide aīos ſuppidi-
tāte egreſſi corp⁹ ꝑ ſcalas in vrbē referūt ⁊ honeſta ſepultura af-
ficiūt. mēs āt ab angelis in celū nobili cū triumpho deducitur.
Verum ſicut vbiq̄ poeta iucūdis digreſſiunculis ⁊ argutis fic
tionibus de deoꝝ ꝯſpirationibus poema ſuū decorat. ita hoc q̄z
nō inutili fictōe aīam ſeu mentē diue virginis ac martyris inter
ducendū multa de ſecretis nature de penis inferoꝝ quas ſm Lu
cretium macrobiū ⁊ alios multos in corꝑe iſto patimur. de mor
tis contemptu. cū nō tm̄ habeat doloris aut amaritudinis q̄ztū
ab imperitis credit' ⁊ celoꝝ orbibus alijſq̄ multis que ſeperata a
corpore ꝑfecte agnouit: cū angelis locutā inducit miratā videli
cet tanta mortaliū cecitatē. cū trepident vbi non ſit timor. relicq̄
ꝯtemnendas tā miſere ament Poſt q̄z narratōem, docet in bea

tor patriā perductā vbi eo perfructur gaudio quod nec oculꝰ vidit nec auris audiuit nec in cor hoīs aſcendit Dis itaqꝫ viſis explanatōem opis facili pede aggrediamur eſt em̄ compoſitio diſlucida qualitas heroice proxima libri aut ſi maluimus quatuor tot em̄ ſunt virginum vite titulus aūt opis eſt ex prima parthenice notus ſicut ⁊ autoris vita

Baptiſte Mantuani Carmelite Theologi Diue Apolonie Agon ad Ptolomeū fratrem

Tu quoqꝫ celeſtes imitans Apolonia nymphas
Includi heroo non indignabere cantu
Et q̄q̄ noſtro maior tua gloria plectro
Miſſa ſit in terras omnis ⁊ in omnia longe
Aequora ſtellatos etiam vulgata per axes
Non vanus tamen iſte labor. nec enim tibi famam
Cogitat ⁊ aliud quod nos in carmine traxit
Nam tua maieſtas nobis mortalibus ingens
Preſidium celebri veneranda in ſecula cultu
Obſequium ſibi noſtri operis. ſibi vendicat oris
Uirtuti debetur honor. licet inclita ⁊ expers
Noctis ⁊ vmbrarū per totum effulgeat orbem
Ante deum lychni in templis funalia ad aras
Non vt clara dies fiat lucentior ardent
Uerum ⁊ celituum patriam ſplendore nitentem
Aethereo: ⁊ ſemper verſari in lumine diuos
Significent. vbi nulla diem contaminat vmbra
Diua vides animum ſublimem. ⁊ grandia corda
Ingenium vero tenebroſum. exangue. ſepultum
Segnicie ⁊ lentum vicio corporis ⁊ oci.
Ergo ades. ⁊ caligantem ſacro affice ſenſum
Lumine. quod diuorum oculis clareſcere nunq̄
Ceſſat, et eterni tetigit penetralia mundi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Roma potens rerum varijs. ⁊ adultera coniunx
Dum natura recens creſcentis adiuuat annos
Principibus nupſit. quorum ſine numine ⁊ omni
Pars maior pietate fuit Rariſſima virtus
Semper. vt hybernis Hyperionis aura diebus
Cum niger inualuit boreas. cum nubila regnant
Hi ſimul ac ſceptrum aggreſſi regnoqꝫ potiti
Exibant de ſede erebi teterrima monſtra
Tiſiphone furieqꝫ alie multo angue comantes
Afflanteſqꝫ ſuis illos nidoribus intra
Intima tartareum ſpirabant corda furorem
Quippe quibus dn̄abantur plutonides vmbre
Sic male perſuaſi celos attollere contra
Non poterant vultus. ⁊ nil perpendere ſanctum
Sed verſi in terras oculos ⁊ more ferarum
Precipites quorſum legem indignata libido
Oſtendiſſet iter (tam nil penſi atqꝫ pudoris
Menti inerat) ſuperis ſcelus admirantibus ibant
Quum primum in terris pietatem exurgere. ⁊ ortam
Cognouere dei ſobolem. ne perderet orcus
Imperium vſurpatum annis tot millibus. arma
Arma exclamarunt Chriſtiqꝫ imbellia regna
Perdere conatum nil deteſtabile ⁊ atrox
Pretermiſit inops lucis genus Ecce ſuperbus
Aeneadum de gente Nero Eliden ora cruenta
Atqꝫ odium truculente animi per lumina rumpens
Primus hic addictam celo diſperdere gentem
Auſus ⁊ infauſto diuos inuadere bello
Obiectare feris homines accendere viua
Corpora conſueuit nocturni ad luminis vſum
At poſtq̄ in ſanctos longas exercuit iras

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Parthe

Ipſe ſua ſibi fata manu conſciſcere adortus
Tranſtulit afflicte merorem in gaudia. Rome
¶ Altera contemptor diuum dominumq; deum ſe
Imprudenter agens crudelia protulit arma
Germanus Tite ſancte tuus. neq; te, neq; patrem
Juſticia referens. ideo lacer atq; cruentus
Cede ſua ſtygias tandem raptatus ad vmbras.
O ſtulta impietas. incauta audacia preceps.
Judicium imprudens ⁊ vana ſuperbia regum
Romanorum. audet ſuperos inceſſere et aſtra
Cui graue muſcarum eſt et formidabile roſtrum
Hic et enim (ſi vera ferunt) eſtate volantes
Per thalamum muſcas (manifeſta inſania) ferro
Fetus ⁊ harpyas. eſt inſectatus et arcu
Ite anime peſſum indigne quibus almus Apollo
Oſtendat vitale iubar. quibus ignea mundi
Ornamenta ferant nocturnam ſidera lucem
Indigne. quas dicat opus moderator olympi;
Eſſe ſuum. digne hoſpitio phlegetontis et orci
¶ Tu quoq; cenſeris (verum illa iniuria longe
Deteſtanda minus (Traiane in crimine tãto
Juſſiſti cohiberi enſes parciq; piorum
Relliquijs ſancte exhorrens tot funera gentis
¶ Sed maior Veri impietas ⁊ acerbior ira
Atq; immane magis facinus. tunc orta repente
Fulgora romanas cum marcomanica caſtra
Cinxiſſent acies. Veri extinxere furentem
Seuitiam ⁊ flagrans odium minuere parumper
Opportune alto radiantia fulmina celo
¶ Sed furor inſanus rabieſq; infrena Seueri
Intumuit velut excitum mare flantibus auſtris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Cum fremitu horrifico ſpumans procul eſtuat vnda
Et tua caſtrenſi ſperans ad regna tumultu
Maximine genus Gothicum. dira illa libido
Uirus olens canis inferni: graſſata per omnes
Chriſtigenas velut inter oues ieiuna luporum
Ingluuies poſt te paulum regnante Philippo
Relligio ſecura fuit. milleſimus vrbis
Annus erat renouata decem poſt ſecula Roma
¶ Mox velut e latebris ſinuoſa volumina ſoluens
¶ Umbroſus coluber Decius furiale venenum
Expuit in ſanctos ignes extinxit ad aras
Templa cruentauit. tormenta immania paſſim
Protulit. ⁊ membratim homines in fruſtra ſecauit
Durior euryſtheo. Buſiride crudior ipſo
¶ Quid memorem te Auguſte ſenex. qui preda fuiſti
Bellica perſarum regi. quia ſanguine ſacro
Fedaſti fora. templa. vias. ⁊ numina contra
Nil veritus bellare. deos ſimulachra putaſti
Sed nil proficiens tua ceca proteruia tandem
(Nimirum vt caderes tanto grauiore ruina)
De ſplendore pari ſuperis de culmine celſo
Imperij. tanta de maieſtate redacta
Extemplo ad ſeruile iugum ſqualente ſenecta
In putore ſituqꝫ iacens grauibuſqꝫ catenis
Tabuit. ante obitum eternas depulſa ſub vmbras
¶ Non leſura minus furor aurelianicus arma
Protulit. indicto cum facta licentia bello
Predandi plebem inſontem. paſſimqꝫ necandi
Celeſtes impune viros. ⁊ fantia nondum
Ora trucidandi. atqꝫ deum ludibrio habendi
¶ Ecce alius mihi ſeſe offert tuus ille cruentus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Maximiane comes: cui poſtq̃ polluit orbem
Cedibus innumeris. romani purpura regni
Viſa grauis. riguos ideo ſeceſſit ad hortos
Littore in Adriaco. rapidos vbi temperat eſtus
Aura frequens gelidos vbi mitigat vnda decembres
Unda maris tepidi non conſentanea brume
¶ Sed veluti decimus: quotiens iraſcitur equor
Irruit in nautas maiori turbine fluctus
Sic decimi vis illa ingens ꝛ longa tyranni
Altius intorquens telum exitiale miniſtros
Sacrorum enecuit. templa et ſacraria flammis
Abſtulit. ex adytis diuina volumina in ignes
Corripuit luneq; vno bis dena recurſu
Millia chriſtigenum: tanta inclementia. tantum
Irarum pelagus Roma indignante peremit
Et tandem gelido vite inſidiante veneno
Iam ſenior. iam defectus. iam ſanguine adempto
Frigidus hyberno qualis iacet anguis in antro
Vita eiectus apud proauos ſepelitur in orco
Quo rapior mea diua Rotis errantibus vltra
Metam agor. ꝛ longo in gyrum preteruehor actus
Ad Decium torquendi axes. ea tempora coelum
Impleuere animis illuſtribus. aula tonantis
Facta frequens. auctę in campis celeſtibus vrbes
Nam celum veluti tellus habitatur. ꝛ amplas
Rerum opifex diuum populos diſtinxit in vrbes
Hi iuga ſumma colunt illi depreſſius ortum
Verſus. ꝛ occaſum retinent ſua menia longe
Et late ſparſi ad fines aquilonis ꝛ auſtri
¶ Cum venit e terris aliquis ſuper ethera conſul
Temporis illius reducem cui deſtinet vrbi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Explicat. ⁊ ciuem eternum decernit in illa
Certa magiſtratus illis vt ⁊ vrbibus iſtis
Jura ferunt certi. nec enim ſine lege putandum
Eſſe polos leges patiuntur. et ordine regnant
Mundus hic exemplum mundi celeſtis. in illo
Exactum eſt: quicquid fragili modo nitimur orſu
Diſcimus hic. artis documenta implebimus illic
¶ Ergo laborantem Decio ſub principe mundum
Dum regeret ſtygius proles ſaturnia pluto
Dij ſcelerum quibus eſt ſtudium. coiere frequenti
Concilio. Uenus alios maga docta. iuuentę
Et leuibus prefecta annis Faber ante deorum
Uulcano cui nomen erat Cylleneus hermes
Ingenio ac ſermone potens. ⁊ maxima frugum
Mater eleuſinis olim celebrata colonis
Aeolus. ⁊ tethys ⁊ ſplendidus ora cupido
Tu quoqꝫ quem graij veteres dixere bimatrem
Bacche Mimallonides fuſis in terga capillis
Menades ⁊ ſatyri tecum. temulentaqꝫ turba
Baſſaridum. quibus officium tentare bibaces
Atqꝫ ciere ſitim. veneremqꝫ accendere potu
Eſt ſpecus in campis libye Carthaginis altę
Non procul a pelago. ſpecus infra viſcera terre
Miſſus opaca nemus denſum facit oſtia. magno
It longe ſpelunca ſinu. domus apta colubris
Sole per eſtatem libycos torrente colonos
Hic. vt fama refert. quondam ſidonia Dido
Et pius Aeneas declinauere procellam
Hec Uenus antiquę fraudis memor elegit antra
Texendis bona viſa dolis. ac talibus infit
Dij conſanguinei. dij quos ego ſemper amaui

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Accolite ſine quis mihi [illegible] feliciter vnq̄
Fas fuit ordiri. dudum deprenditis orbem
Terrarum a nobis dilabi. ⁊ querere chriſtum
Hec noua crudelitas quaſi quedam incendia ventis
Flantibus id flagrans ſemperq̄ adoleſcit eundo
Veſter honor paſſim. veſtri reuerentia paſſim
Labitur. indecores ſine maieſtate ſine aris
Mox eritis niſi contra hoſtes attollimus arma
Quod ſi forte aliquis contra obiectauerit. actum
De nobis ſine ſpe. nec eundum ſidera contra
Dicite num nuper. ne tempora priſca reuoluam
Num licuit ceſo Decium preferre Philippo
Num licuit nobis ipſa intra menia Rome
Principe Alexandro. cuius contraria nobis
Mater erat tanti reſidens in culmine regni
Cecilie vexare domos. ipſamq̄ virumq̄
Cum tibur te licet claris natalibus omnes
Prodierint. gladijs inuito extinguere chriſto
Num regnante pio cuius clementia noſtro
Eſt equata Joui. duce me Ptolomeus ad aram
Jſidis. vt ſacros diuis accenderet ignes.
Tractus. et ſpreuit Chriſtum abiurare. peremptus
Hoc noſtre potuere manus Matertera Juno
Mecum erat. ⁊ coniunx. ⁊ cum Mauorte Minerua
Coniurati omnes opus id concorditer auſi
Vos quoq̄ dij magni. Chriſtum vexare potentes
Quid ſopita iacent corda illa ingentia quondam
Coelo erebo terre et pelago dominantia, cur nunc
Sic oblita ſui. longa fortaſſe ſenecta
Genua labant. quo forſan cecidere lacerti
Jn venis cruor intepuit. cum tempora corda

Defecere. graues anni minuere cerebrum.
Tollite preſtantes animos. non omnia chriſtus
Eripuit. noſtri ſupereſt pars maxima regni
Nec plus ille poteſt: ſed vos. vt cernere promptum
Degeneri ignauoq; animo timidi atq; fugaces
Terga datis ſuperaturi ſi vertitis ora.
Si in commune bonum nr̄a oīa mittimus arma
Titanes genus illud atrox quia fortiter auſi
Terrorem incuſſere Joui. ſi Juppiter illo
Tempore ſegnis erat (ſcit qui ſtridentia in etna
Pro diuum imperio cudebat fulmina coniunx)
Iſſet in eternum exilium. quia fortia contra
Agmina terribili contorſit tela lacerto
Vicit et oppreſſi bello iacuere gigantes
Nos quoq; dum ſomnum ſectamur ⁊ ocia inertes
Nil mirum ſi deſerimur. ſi noſtra per orbem
Regna infirma labant. ſi ſurripere omnia chriſtus
Audeat. ⁊ fragiles in nos armare puellas
Vincimur a ſcortis. pudor eſt tam grande fateri
Dedecus illudunt nobis pueriq;. nuruſq;
Cauſa mali vſq; adeo abſurdi atq; ignominioſi
Nil niſi de noſtro veniens ignauia ſomno
Quo pacto Romani orbem niſi grandibus auſis
Edomuere. tenax cure ſententia ⁊ alti
Propoſiti. ſenones capitolia vertice gallos
Truſit. ⁊ obſeſſe penos a limine Rome
Non erat alcides anteo fortior artus
Cernenti. aut turno Aeneas. aut hectore Achilles
Aut Tydeus lycophonte. animo veniebat ab acri
Illa potens virtus et inexpugnabile robur
Vis igitur reuocanda animi. Victoria pendet

Ex animo maiora facit qui fortius audet
Sic Venus. accenſi comites ſermonibus iſtis
Obſequium ſpondent alacres. animoſqꝫ reſumunt
Ite omnes Venus. ite. inquit. dum in cardine res eſt
Ite magiſtratus Deciumqꝫ inuadite noctu
Atqꝫ opportunis componite ſomnia formis
Me in primis. me nanqꝫ putant (quod ſepius vna
Riſimus) eneadum matrem. veſtamqꝫ iugales
Horrentem thalamos. ⁊ cum genitore Quirinum
Indigeteſqꝫ alios. ac tutelaria Rome
Numina. que nulli fas eſt audire profano
Fingite preſenti de tempeſtate dolentes,
Multa queri, ingratis multa exprobrare latinis
Multaqꝫ pro cultu promittere. multa minari,
Pro impietate. deos recolant poſſe oīa in omnes
Et ſtudeant ritus veteres: ⁊ templa deorum.
Antiquo de more coli. chriſtum orbe fugari
Vt pote qui terrarum orbem ſubuertere. ⁊ ipſum
Romanum imperium velit extirpare. deoſqꝫ,
Et ſe pro cunctis vnum regnare ſuoſqꝫ,
Neſcio quos de ſorte hominum turpi atqꝫ nefanda
Collectos pro conſulibus pro patribus vrbis
Ingerat. extinguens nomenqꝫ decuſqꝫ latinum
Pontifices etiam paribus regemqꝫ ſacrorum
Prefectoſqꝫ epulis ſalios. Titioſqꝫ ſodales
Irritare modis. ⁊ idonea tempora nacti
Inuigilate operi. rebuſqꝫ vacate gerendis,
Mox vbi concluſi fuerint indagine et aſtu
Capti homines veſtro. ceptis adhibere megeram
Et ſocias. que ſolicitent Deciana ſuperbo.
Corda odio. et faciant ira excandeſcere atroci,

Eiuſ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Hec via. ⁊ his dictis ad res abiere gerendas
¶ Nona dies aderat. cum tota excita repente
Factio pontificum ſeſe longo agmine ad aulam
Proripit. alituum linguas ⁊ ſomnia docti
Conueniunt. ⁊ qui fumantia conſulit exta
Qui rimatur aquas ⁊ qui conſiderat ignes
Qui pluuias, ſpecula et pelues. nitidaſqꝫ ſecures
Inſpicit ⁊ temere deſcripta in puluere ſigna
A tellure trahens nomen. qui intelligit auras
Qui lemures orco ciet. ⁊ genus omne magorum
Cogitur. ac Decio intenti ſua ſomnia narrant
Commendantqꝫ deos patrios. ⁊ numina auita
Que pater eneas poſt diruta pergama ſecum
Vexit in Italiam. que obſeruauere latini
Albaniqꝫ patres. que antique menia Rome
Fundauere. quibus. domuere aut boribus orbem
At Decius cui corda pari tumefacta veneno
Quanqꝫ animum cohibere velit. tamen eſtuat intus
Incompoſqꝫ ſui dum vult componere vultum
Fingereqꝫ equanimem, toruam trulentia frontem
Aſperat. ⁊ ſimilis tauro cum murmure rauco
Ire in bella parat. premit alta mente Philippi
Regna uiuſa. nouos ritus quibus ille ſolebat
Obſeruare deum veroqꝫ litare tonanti
Cogitat illius placita et ſancita refigi.
In nihilum redigi decora. et monumenta. minatur
Et cineri. delere ipſam deliberat vrnam
Frenari vlterius neſcit furor. imperat omnes
Chriſtigenas ad ſacra trahi romana. negantes
Aere catenatos cruciari. in fruſta ſecari.
Ablegari. vri flammis. ⁊ in equora mergi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Nuncius ad Gallos. ad iberi fluminis arua
Vltima. ad hybernos. neptuni colaſq; britannos
Ad graios. ad cappadoces. ad caſpia regna
Vſq; melāchlenos. vſq; ad pictos Agathyrſos
Vſq; ad amazonias vrbes. aſiamq; per omnem
Cis taurum Romanis vbi coniungitur indo
Ad maurum numidumq; domos. getulaq; rura
Ad libye campos. ad areniuagos garamantes
Peruolat. ad nili demum ſtagnantia rura
Et memphitis agros . vbi regna antiqua deorum
Hic erat. vt fama eſt. atauis ſata regibus inter
Niligenas forma preſtans apolonia nymphas
Splendida maiorum titulis. in murice ⁊ auro
Et magnis nutrita opibus. clara inclyta fama
Docta nouas leges hominem ſotera deumq;
A teneris confeſſa annis. ſyncera. viriles
Nunq; paſſa manus. nunq; paſſura. pudorem
Perpetuum ſummo cuſtoditura tonanti
Clauſa domui matre viam precluſerat omnem
Delicijs. viduali habitu contenta. lauari
Neſcia. nil thermis debens. nec odoribus vllis
Non capiti nardum. non inſtillabat amomum
Nec hierichontine redolebat balſama ſilue
Menſa breuis. condita fame. vulgare legumen
Eſca. vel hortenſes herbe frigentia lymphis
Pocula. producta in ſeram ieiunia noctem
Sepius. ⁊ ſemper victus ſine viſcere ſimplex
Lucifer aurore ſocius qui cetera vincit
Sidera iurauit nunq; vidiſſe iacentem
Luce labor. tota. noctu labor. ocia quantum
Ad vitam nature opus eſt implumia ſtrata

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Et duris tormenta toris patientia rebus
Optima in aduerſis ſemper comes. innuba ſemper
Virginitas. nec non mater prudentia morum. ⁊
Regula virtutum pietas. ancilla tonantis
Relligio. que templa colit. que preſidet aris
¶ In lare ſecreto mater regnantis Philippo
Exiguam curuo ſub fornice fecerat aram
Cum labro luſtralis aque. cum lampade. ⁊ igne
Perpetuo. diuos vbi ſola orare ſolebat
Hic ſuperum ſimulachra. quibus cuſtodia gentis
Et tutela domus. Puer aureus. aurea virga
Aurea lactenti que porrigit vbera nato
Aureus ad leuam Simon romana futuras
Signa tenet claues. fuluum leuat aureus enſem
Paulus. et ad dextram ſtat miſſa in pectora barba
Huc veniens mane ante diem ſero ante cubile
Terreſtres animo curas ſeu nubila quedam
Importune aciem mentis prohibentia ſurſum
Cernere. paulatim. meditando abigebat. ⁊ vltra
Sidera proſpectum attollens vidit alta polorum
Culmina in excelſo diuumqꝫ hoīmqꝫ parentum
Contemplata throno cum maieſtate ſedentem
Illa infinita. quam circumfuſus adorat.
Ingens ſpirituum populus. cui tartara curuant
Tam longinqua genu. miſſa dulcedine languet.
Ambroſiam nectarqꝫ bibit. terrena voluptas
His collata epulis taxum ſapit. atqꝫ aconitum.
Nec iam viuit: eunt omnes in ſidera ſenſus.
Viſus abit. fugit auditus. trahit omnia ſecum
Mens ſublime volans. fugiunt ſuper ethera vires
Et fit iners animi appendix et inutile corpus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Terrigenum celo quorum eſt ſuccedere multi
Serta manu formata dei lauro atqȝ amarantho
Texta gerunt. ſed in his ardet roſa. lactea in illis
Lilia reſplendent: violis vernantia quedam
Laureolas dicunt. veterum monumenta laborum
Horum autem genus eſt triplex. qui fortiter hoſtem
Et tormenta ferunt. primi. quos nulla voluptas
Inquinat et veneris furias domuere ſecundi
Tertius aut grauibus ſcriptis aut ore dicendo
Surgit honos. alij q̄qȝ ſine fine fruantur
Eliſio. nullis decorati inſignibus errant
Aetheris in campis. vt plebs ſine purpura ꝛ auro
¶ Sicut enim Rome quondā. dū antiqua manebant
Regna: ſenatores primis. equiteſqȝ ſecundis
Stabant in gradibus. poſt quos ignobile vulgus
Immo dicam lateqȝ patentemqȝ implebat harena
Sic amplas celorum vrbes populoſqȝ frequentes
Ordinibuſqȝ varijs pater omnipotentis olympi
Digerit. ꝛ proprios meritis diſpenſat honores
Ex tribus his igitur duo prima inſignia virgo
Precepitura breui. turbam non ceſſat egentem
Paſcere diuitibus. donis. ꝛ prodigit era.
Seminat in terris quod in ethere colligat aurū
Sedula vicatimqȝ inopes explorat et egros
¶ Iamqȝ ꝓpinquabant magno fatalia motu
Tempora. Ille tuas ſcelerans proconſul ad vrbes
In quibus. vt fama eſt. priſcus regnabat amaſis
Nauigat Ionium ſenis cum faſcibus equor
Iamqȝ ſuperba tenet victo que condidit orbe
Menia Alexander. graditur Ioue plenus. ꝛ alto
Lumina circumfert pellea per agmina vultu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Martis equo ſimilis quotiens per thracia rura
Sub domino greſſum moderans incedit ⁊ ore
Terrifico accenſum populos iubet ęre canoro
Cogere et hortari ciues ad ſacra deorum
Chriſtigenas vero romani nominis hoſtes
Clamari ſi ſacra negent romana tonanti
Ut ſolet obſcuros laqueis circundare ſaltus
Uenator: canibuſq; feras excire latentes.
Ac premere excitas latratu in retia magno
Sic ad templa pios miſſis qui lora ferebant
Urget ⁊ exorto fremit inclementia bello
Ipſe ſedet celſo in ſolio ſtipatus vtrinq;
Fuſtibus et gladijs. ⁊ habet pro legibus arma
Plebs leuis ⁊ rerum ſemper ſtudioſa nouarum
In fora turmatim rapitur. cupidumq; videndi
Triſtia per vicos ruit ad ſpectacula vulgus
Ecce catenarum nodis onerata cruentis
Truditur et laribus patrijs Apolonia regum
Progenies lugente domo. ſub pondere aheno
Uix graditur. longeua parens in flumina ſoluit
Larga genas. totum in gemitus conſumitur egrum
Pectus inardeſcens dolor inteſtina piamq;
Crudeli laniatu animam decerpit. euntem
Natam oculis ſequitur. q̄tum licet. vtq; recedens
Paulatim ex oculis elabitur eleuat ora
Cum clamore vocans natam ſuſpiria natam
Ingeminant. querulo nihil eſt niſi filia in ore
At poſtq̄ eſt penitus ſublata ambage viarum
Ac ſi animam maternam abiens ſecum ipſa tuliſſet
Concidit in gelidos pallor ſuperinduit artus
Commiſerans caſum luctu vicinia magno

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Soluitur. ⁊ totis reſonat querimonia tectis
Sola ſatellitibus truculentę innoxia turbę
Preda datur virgo Tandem venit ante tyrannum
Romano faſtu inflatum. totoq; tumentem
Dite Puellari poterant precordia forma
Judicis accendi. tantus fulgebat in ore
Virgineo ſplendoris honor. niſi dira Megera
Et venus. ⁊ veneris proles verſuta cupido
Id veriti contra inſanos medicamen amores
Feciſſent ſtygio corda implacata veneno
Continuo intorquens flammantia lumina conſul
Vociferat tortum. ⁊ vultu ſacra imperat atro
Quid faciat populo in tanto ſub iudice tali
Certa mori virgo viridi vix nubilis euo
Stat veluti tepidis errans ſub ouilibus agna
Inter mille lupos. aut inter mille leones
Caprea. que tenera producere cornua fronte
Incipit aut aquilas inter philomena rapaces
Celicole qui rem ſciuerant longe ante futuram
Tempus adeſſe vident quamq; ſine tempore degant
Mobilitas vbi nulla dies que fecit ⁊ annos
Curritur ad celi ſpeculas: aperitur olympus
Et ſuperi ex alto ſcelus id tam immane tuentes
Horreſcunt animis. ſtratiq; ante ora tonantis
Auxilium tenere etati concorditer orant
Tunc oculis diuum pater indulgentibus egram
Proſpiciens que noſtra inquit clementia diui
Que fuerit pietas. ſi dum ſeruare puellam
Nitimur. ⁊ vite paucos adiungimus annos
Non dubitamus eam gemina frondare corona

Et duplex afferre decus Reſecabimus ergo.
Quem fecit natura metum. natura beatos
Ignorans poſt fata dies. ſatis iſta ſuperqꝫ
Auxilia in caſu tanto. nam pena dolorqꝫ
Non vt ceca hominum putat ignorantia. mors eſt
Quam modo falcatam fingunt. mō arundinē ⁊ arcu.
Terribilem metus eſt mortem qui fecit acerbam.
Sic ait. ⁊ magnos animos inſpirat ab alto.
Qui ferre arma queant. ⁊ contra ſtare tyrānum
Extemplo aduertit mentem coaleſcere virgo
Luſtrari ingenium. rediuiua caleſcere corda.
Et ſua neſcio quid diuinum in pectora labi.
Fit facunda nihil trepidans. ſicqꝫ ore loquuta eſt
Perdere nos fruſtra conſul Romane laboras.
Nam velut in ſyluis deciſa repullulat arbor
Et multi ex vna veniunt radice nepotes
Sic noſtrorum vno centum de funere ſurgunt
Mors mea natalis multis ex agmine tanto
Quos mihi ſufficiet pater. ⁊ me in regna ſequentur
Tranſmundana breui Terrena colonia celum eſt
Dijs vero Romane tuis de marmore ductis
Ponere ſacra nego. quia ponere ſacra nefandum
Hec vbi dicta. fremens conſul pertundite clamat
Impia preduris pertundite cotibus ora.
Ne irritare deos romanaqꝫ numina pergat
Nec mora. corripiunt ſilices: manibuſqꝫ leuatis
Virginis audaces caput inualere miniſtri
Et viſi excuſſo labi cum ſanguine dentes
Fit clamor populo inſignem miſerante puellam.
Vimqꝫ inferre parat lictoribus ore minaci
Turba ferens grauiter tundi tam inhumaniter ora.

Virginis: ⁊ tanto impietatis turbine ciuem
Innocuam perdi. ſerpit late orta repente
Sedicio. ⁊ tanꝙ ſubito freta concita cauro
Fluctuat iratum magno cum murmure vulgus.
Ut ſufflare animo. pugneqꝫ accingere totam
Pene vrbem. ſtrictoſqꝫ enſes rutilare per auras.
Proficit infectis rebus ſubit atria conſul
Et glomerata cohors raptatam in tecta pnellam
Detrusere caui horrentem ſub carceris vmbram
¶ Nox erat. ⁊ magna celum vertigine quedam.
Sidera tollebat. quedā inclinabat in vndas
Oceani. ⁊ pleno lucebat cynthia cornu
Cum celer a ſommo celorum elabitur axe
Nuncius. ingredienſqꝫ locos vbi ſaucia virgo
Orabat gelidi reſidens ſuper aſpera ſaxi
Dorſa. repentina humentem luce abſtulit vmbram
Atqꝫ ait o ſtudium ſuperorum. o cura tonantis
Unica celituum ſedes habitura ſuperbas
Fer magno tormenta animo tibi craſtina palmam.
Eſt latura dies. flammis abolebitur omne
Quod mortale geris. nec erit tibi flamma dolori
Impete namqꝫ vno vitalem incendia ſenſum
Surripient. animam mēbris labentibus ipſe
Protinus educam. venieſqꝫ in ſidera mecum
Atqꝫ triumphato capies noua regna tyranno
Neu dubites membra hec. que nil niſi teſtea quedam.
Sunt animi vaſa eterni. deponere. mentem
Scito reuerſuram nunꝙ ad ſancta illa piorum
Concilia ⁊ cetus ſuperum. niſi pondus ⁊ vmbram
Diluat. ac fiat ſine mole eſſentia ſimplex
¶ Nunc ſe oblita graui in tellure ſepulto

Ingenio atqꝫ alienato velut ebria ſenſu
Res mira. vt fuerit tandem ſibi reddita ſurget
Tota oculus. tota ingenium. perteſa cloacam
Corporis. exhorrens tam obſcura obſcenaqꝫ clauſtra
Functa paroxyſmis curarum exuta proteruos
Omnino affectus. leta. ⁊ nihil indiga rerum
Terrenarum. igni leuior. pernicior euro
Et ſemper ſine nocte vigil. ſine lumine lumen
Semper habens. ſine luce videns. impune per ignes
Subter aquas impune means. ignota nec vlli
Viſa die noctuqꝫ vias. fora templa peragrans
Pro arbitrio. ſubiens etiam penetralia tecta
Et quecunqꝫ putant homines arcana ſubintrans
Nil mortale timens hominum quoqꝫ fallere ſenſus
Et mutare potens. et perſuadere quod optat
Deniqꝫ ſufficiens ſibi ſola ſimillima diuis
Sic ait. ⁊ placidis afflatam leuiter auris
Integrat excutiens heſternam a pectore cedem
Continuo apparent varijs ſub vultibus ora
Plurima diuorum in vacuo pendentia coelo
Multaqꝫ de ſuperum patria de principe diuum
Fantur: ⁊ hoc languentem animant ſermone puellam
Conſulis heſterno rabies perterrita caſu
Roditur et ſimilis colubro. qui vulnere tardus
H[illegible]umi ſeſe intorquens iram atqꝫ dolorem
Concipit ⁊ duplici corda irritata veneno
Nec frenare poteſt. nec opus differre nefandum
Egerat inſomnis noctem mala plurima voluens
Que ſanctis inferre parat. mens perdita languet
Quam nequeant peiora dari. Conſiderat ignes
Vincla. cruces gladios. ⁊ verbera concipit omne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Quod torquere poteſt. ſiculorum antiqua reuoluis
Geſta tyrannorum. nunq̃ intellecta deorum
Callidus interpres meditanti atlantius offert
Mille modos graſſandi aperit. Aphrodiſia mille
Progenies. totidem mors et tritonia diro
Nil ſatis eſt odio. de tot cruciatibus iram
Nil explere poteſt. bilem nihil equat acerbam
Dumq̃ animos agit in gyrum veſana libido
Surgit aceruariq̃ iubet prope littora ponti
Ligna ſtrue ingenti. mox deſqualente baratro
Per poſtica trahi facit ad tormenta puellam
Menibus occluſis. ne ſeditione cruentum
Perderet excita rurſum. velut ante laborem
⁋ Ipſe ſatellitibus properat ſtipatus. ⁊ armis
Et meleagreo q̃ mox furibundior apro
Atq̃ calydonij facie truculentior vrſi
Imperat accendi porrectam in ſydera miſſo
Igne pyram. fraudum artifices ſcelerumq̃ magiſtri
Diui adſunt iram ſtimulis odiumq̃ cientes
Ventipotens ſubito lictoris imagine ſumpta
Aeolus. adductis correptam follibus auram
Comprimit. ⁊ fauces adiungit follibus amplas
Pronus humi. buccisq̃ tumentibus incitat ignem
Mulciber in ſpeciem prunarum euadit. ⁊ ardens
Ligna ſubit. flammamq̃ leuat per inane volantem
Tum fedos vertens oculos. ⁊ in ora puelle
Conſiliens cilio adducto ſemel elige clamat
Aut vri. aut noſtris libamina ponere diuis
Illa autem ſurſum verſo paulum ore morata eſt
Oranti ſimilis. mox ſe conuertit ad ignes
Subridens. vultuq̃ hilari diſſoluite dixit

Vincla pedum. manuuqꝫ graues auferte catenas
Conſulis vt mandata ſequar. tum protinus illam
Expediunt leti properare ſed ſacra putantes.
Ipſa nihil dubitans poſtq̃ veſtigia ſenſit
Libera preterapido ſubit alta incendia curſu
Flammarum ſubito circum ora volubilis vnda
Fluctuat. ⁊ ſubito ceſſauit anhelitus eſtu
Exanimum corpus veriti conſumere numen
Aſſiſtens ſenſere ignes. circumfluus ardor
Lambere contentus tanq̃ daret oſcula ſacre.
Relligioſa cuti membra innolata reliquit
Chriſtigene noctu dubitant inferre ſepulchro
Relliquias vario inter ſe ſermone loquentes
Ambiguum tandem pietas animoſa timorem
Vicit ⁊ egreſſi in littus rapuere cadauer
Syncerum. quod nulla auium quod nulla ferarum
Attigerat morſu. ſine ſigno ardoris: amomum
Ac cyprum redolens. vultu venerabile pulchro.
Illatumqꝫ vrbi ſcalis ad menia miſſis
Fonte lauant tepido. myrrheqꝫ liquoribus vnctum
Dant tumulo gemebundi omnes. multoqꝫ rubentes
Fletu oculos, totamqꝫ trahunt in funere noctem.
Mens ſuſcepta choris ſuperum tranare volatu
Incipit excelſo rubri ſuper equora ponti
Alitis in morem riphea cacumina leua
Aethiopes dextra videt. oceanumqꝫ calentem
Trãs arabes fugit et. perſas carmanica regna
Tranſit. ⁊ indorum. fines vbi labitur indus.
In mare multiuado curſu. procul aſpicit amnem
Gangis. ⁊ in tumulũ venuit. vbi magnus hiarchas
Dicitur agreſtes olim docuiſſe ſophiſtas.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

¶ Hic intermiſſo paulum requieſcere curſu
Dijs viſum. gelida palme reſidere ſub vmbra.
Tum veteres animo voluens apolonia curas
Sic fatur. que mortales amentia diui
Tanta premit. que lux oculos preſtringere. que nox
Vſqꝫ adeo obcecare poteſt. vt cernere non ſit
Fas longos que erumna dies que damna ſequātur
Tempora nec videant ſibi noxia. corpora olentes
Eſſe ſepulturas terrena negocia ſaxum.
Siſyphia ceruice cadens. vndamqꝫ ſororum
Pertuſis labentem vrnis. iſionis orbem
Eſſe metus. eſſe inſidias. eſſe anxietates.
Que torquent roduntqꝫ animos fallacia poma
Et mendaces aque fluuium quem Tantalꝰ ore.
Inſequitur. ſpes inualidas. ſudataqꝫ fruſtra
Vota hoīm temere audentū. cum corpore vinctā.
Ferre animam quicquid penarum aſcribitur orco.
Proſequitur mirans itidem mortalia corda
Sic horrere necem. quam ſi dignoſcere fas ſit.
Sponte ſibi aſſiſcant nature arcana videndo.
Gaudet. ⁊ exultans oculis circumlegit orbem
Terrarum pelagi ſtagna alta: volubile celum
Vnde lacus amneſqꝫ fluuant: que fontibus vndam
Suppeditent cauſe cur terre immobile pondus
Pendeat ⁊ cur tot ſeclis flagrauerit etna
Cur careat ſemper. pluuijs. cur flumine tanto
Eſtuat egiptus. niliqꝫ intelligit ortum
Quid moueat molem vndarum. qua lege ferantur
Equora qua volucres veniant ab origine venti
Quas maculas luna ore gerat: quod ſidera verſet
Quot celi. quot eorum axes. an in omnibus vnus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Num ſint corporei, num ſint ſine corpore diui
An mundus ſine fine capax, an limite certo
Clauſus. ⁊ an viuant: ⁊ ſint animantia celi.
Omnia menteq; capit nihil eſt quod ſcire volentem
Effugiat. nihil eſt rurſum quod habere volenti
Deficiat, ſecura necis, ſecura dolorum
Taliter affecte ſuperi quid perdimus aiunt
Tempora diuinorum operum ſi tanta voluptas
Scire genus, quid ſcire deum: preſentiaq; ora
Cernere nil aliud potis eſt ſperare voluntas
Altius, huc curimus noſtris hec vltima votis
Meta, quid hic terimus verba inter plurima tempus
¶ Ergo iter ingreſſi ſeq; in ſublime leuantes
Pretereunt indos, iam nil niſi pontus ⁊ aure
Sub pedibus: ſuperant ignes, in aperta feruntur
Atria celorum tenebrarum experta feruntur
Inuia vix tellus (tam paruo includitur orbe)
In medijs apparet aquis, iam ſidera gaudent
Contrectare manu, vadunt qua tempora veris
Inchoat ⁊ gelida titan diſcedit ab vrna
Aſtra ſupergreſſi iuga ſumma ardentis olympi
Tandem ineunt, vbi diuorum domus atq; tonanti
Curia, ⁊ noſtro requies non cognita mundo

¶ Finis

¶ Impreſſum Dauentrie per me Albertum paffraet
Anno M.d.xiij. xviij calendas Februarij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [3]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 8 [1]